

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

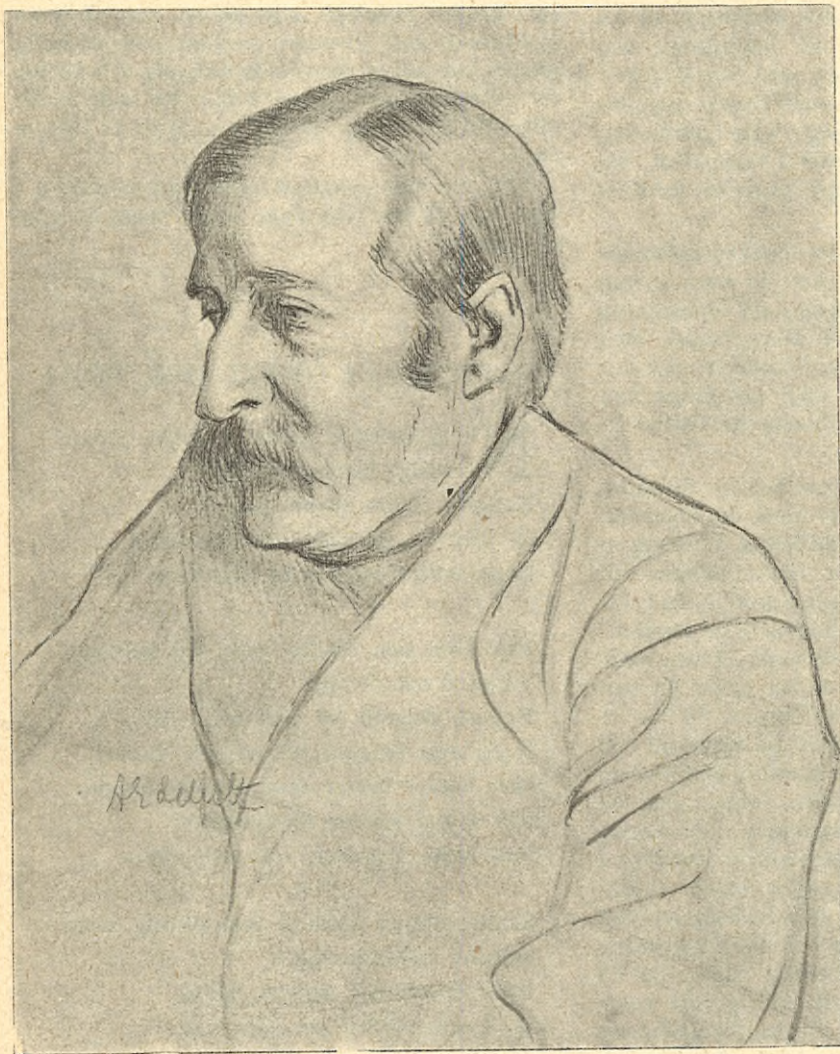

ILLUSTRERAD TIDNING

Idun

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

CARL GUSTAF ESTLANDER.

BLAND FINSKA skriftställare, som äfven i Sverige skaffat sig ett allmänt känt och uppburet namn, är professor Carl Gustaf Estlander. Då han den 31 dennes fyller 70 år, ha vi velat i Iduns spalter meddela en bild af den kände konsthistorikern och mångårige redaktören för Finsk tidskrift.

Carl Gustaf Estlander föddes den 31 jan. 1834 i Lappfjärd i södra Österbotten, denna provins, som skänkt sitt land en Runeberg, en Topelius, en Franzén och flere andra det andliga lifvets stormän. Estlanders fader var teologie doktor och kontraktsprost i denna nejd, där släkten i öfver hundra år verkat som präster. Student vid 16 år, blef han magister (primus), doktor, docent och professor vid detta universitet, där han tjänat under ett långt och verksamt lif, tills han som emeritus, med statsrådstitel och nobiliserad, tog afsked icke för att hvila, utan för att åter taga itu med de arbeten, som fyllt hans ungdomsår, som af pedagogens och tjänstemannens värf en tid bortåt skjutits å sido — de konsthistoriska.

Estlander ägnade sin första kärlek åt de västeuropeiska folkens medeltidslitteratur (Richard Lejonhjärta, Poema del Cid, Tristan) för att sedan öfvergå till »De bildande konsternas historia från slutet af förra århundradet intill våra dagar», hans stora ingående framställning af den moderna konstens utveckling från och med den nya renässansen i början af 19:de seklet intill naturalismens uppträdande. I detta mycket lästa arbete ingick äfven ett appendix öfver konstens historia i Sverige och Finland, ett arbete, som i mera än trettio år var det enda i sitt slag och som i dag som är icke förlorat sitt värde, oaktadt detta fält sedan dess arbetats upp af en Nordensvan, Göthe, Levertin m. fl.

I hopp om att en inom nationens djupa lager utbredd konstindustriell smak skulle blifva den mark, ur hvilken den konstnärliga verksamheten rikare än förut skulle uppspira, sökte Estlander att väcka det slumrande intresset för konstindustrien till lif. Han var en af grundläggarna af slöjdskolan i Helsingfors 1871 och en af stiftarna för konstflitsföreningen. På hans initiativ uppfördes ock 1887 den storartade byggnad, som under namn af Ateneum nu inrymmer lokaler för Finlands förnämsta konstkolor och dess dyrbaraste konstsamlingar.

Tidigt hade C. G. Estlander beträdd den politiska banan (1857 i Litteraturbladet), 1876 var han med om att starta Finsk tidskrift, denna den äldsta af alla på svenska språket utkommande tidskrifter — den upplefver i år sin 28:de årgång. I denna tidskrift kan en uppmärksam läsare följa en bestämd tendens i allt hvad C. G. Estlander skrivit — han har kämpat mot den all konst dödade naturalismen, denna naturalism, som på 80-talet gjorde sig bred i den nordiska litteraturen och konsten. Hans ideal är, att döma af hans talrika uttalanden i fråga om fransk och nordisk konst, en sund realism, sådan vi finna den i J. L. Runebergs Älgskytterne, Julkvällen och man kan säga: Fänrik Ståls sägner.

Ännu ett verk, ett storverk, har C. G. Estlander varit med om att (1885) grunda och bilda, »Svenska litteratursällskapet i Finland». Han blef dess första ordförande och i dess förhandlingar — en omfattande serie skrifter, vittnande om detta sällskaps energi, dess litterära förmågor och dess starka ekonomiska ställning — har han publicerat uppsatser som t. ex. J. L. Runebergs religiösa världsåskådning, vidare J. L. Runebergs förhållande till Thorild, J. L. Runebergs estetiska åsikter m. fl.

Vid sidan af denna omfattande litterära verksamhet har C. G. Estlander ifrigt tagit del i det offentliga lifvet i Finland. I många år konsultativ ledamot i öfverstyrelsen för skatteväsendet i landet, har han som medlem af landtdagen och i det kommunala lifvet i Finlands hufvudstad betonat den svenska bildningsformens upprätthållande såsom ett hufvudvillkor för Finlands andliga utveckling, medan faran af att med ens, eller för tidigt, skjuta densamma åt sidan skulle i ännu högre grad isolera oss från de härdar för konst och kultur, från hvilka vi från början erhållit de tändande gnistorna. Som en beslutsam och orädd man har C. G. Estlander samlat omkring sig många ovänner, men än flere trofasta vänner, som, varmt omfattande hans åsikter, hjälpt honom i striden för de ideal, som i Finland uppbäras af det visserligen fåtaliga, men skolade och än i dag mest bildade partiet af det finska folket, de svenskt sinnade.

Professor C. G. Estlander, hvars dotter är gift med en kapten vid italienska armén, vistas sedan hösten jämte en del af familjen i Italien. På sjuttioårsdagen skall han dock förvisso icke behöfva sakna uttrycken af vördnad och tacksamhet för det vakna arbete, han inlagt för det svenska språkets och de svenska sedernas befastande och förädlande i Finland.

JACOB AHRENBERG.

MODERNA ANDAR.

EN KÄND föreläsare yttrade för någon tid sedan i ett föredrag, som behandlade åtskilliga ungdomsproblem, att ungdomen äger entusiasm och lifstro, tro på det godas och ädlas seger — en ideel syn på lifvet. Och det var om våra dagars ungdom han talade.

Denna uppfattning öfverraskar mig. Att de unga skola äga tro, entusiasm, kunna beundra, hänföras, tjusas, det är ju så naturligt. Att de skola kunna drömma vackra drömmar och tänka himmelsstormade tankar, åt hvilka den lifserfarna, mognade mannen och kvinnan med ett vemodsleende skaka sina grånade hufvuden, det är deras privilegium. Men den ungdomen är icke dagens. Låt vara att tidsdraget nu är i mångt och mycket ett annat än för några generationer sedan, att lifvet är

svårare att komma till rätta med och samhällsproblemen allt mer tillspetsa sig. Låt vara, att samhällslögnen i alla dess skiftande fraser allt mer blottad ställes oss under ögonen och brödkampen kämpas allt mera hetsande, ju större krafven växa. Jäsnings- och brytnings-tider ha likväl alltid funnits, ja, lidelsefullt upprörda skeden i folkens och enskilda samhällens lif i långt högre grad än nu, och likväl var ungdomen förr mera hoppfull, hade en mera naiv, ofta alltför naiv blick på världen. De äldre kunde le däråt, men de kunde också afundas den, väl vetande, att detta skulle lifvet själft icke dröja med att korrigera.

Just på grund af sin mera naiva och oflekterade lifssyn kunde dåtidens ungdom i ojämförligt mycket högre grad än nutidens glädjas åt och njuta af lifvet. Att kunna »ha roligt», ofta åt så ofantligt litet, att kunna tro och beundra och entusiasmeras, det har varit, alltid varit ungdomens stora, dyrbara, afundsvärda företrädesrättighet. Den ungdomen var icke så genast färdig till handling, själf-tilliten och själfuppskattningen voro icke så stora som nu — den visste, att den väl behöfde mognad och erfarenhet, innan den var redo att taga ledningen i sin hand.

Kan man påstå att flertalet af den ungdom, som nu lefver, är sådan? Jag vågar påstå, att den, generellt sedt, i stället är blaserad till känslor och tänkesätt. Den ser icke blott torrt och kallt, utan allt för ofta cyniskt och hånfullt på lifvet. I stället för en lätt uppfammande beundran äger den så mycket mer af en skärpa, som den själf kallar kritisk, men som i själfva verket och helt naturligt är ganska okritisk, och dess själf-tillit och själfuppskattning äro rent af förbluffande. De kunna endast jämföras med dess undervärdering af allt, som — icke är ungt.

Ungdomen är det, som skall eröfra världen och skänka mänskligheten den lifslycka, hvar efter hon hungrar och törstar — ungdomen skall lösa samhällsproblemen, om de öfver hufvud kunna lösas — så sjunga våra unga skalder — ungdomen är släktets frälsare! Gråhufvudena betraktas med ett stilla ringaktande, för att icke säga förakt, i bästa fall med ett medlidsamt öfverseende, där de icke rent af äro föremål för åtlöje. Deras tid är ute, deras åsikter och värdesättning äro af noll och intet värde, såsom varande antikverade för »modernerna andar», ett slagord, som af våra dagars ungdom gärna användes. Och dock är denna ungdom i långt högre grad än hvad man skulle förmoda och hvad den själf har en aning om så påverkad af auktoriteter, att kanske hela skillnaden blott blir den, att auktoriteterna nu äro helt andra än förr.

Vår tids ungdom glömmen dock, att hvad den äger af vetande och kunskaper, det har bibringats den af de äldre, och att det är till deras insikter den alltjämt måste lita för att kunna nå fram till det mål den satt sig före. Tag med ens bort alla »gråhufvuden» ur världen, och låt se, hur de unga skola reda sig på egen hand! Sätt dem i spetsen för skolor och offentliga institutioner och industriella företag, låt dem intaga taburetten, leda en teater eller en tidning — den minsta eftertanke bör ju säga dem, hvad följden skulle blifva.

Ungdomen glömmen också, att de, som i dag räknas till de unga, i morgon äro inrangerade bland de gamla. Vi hade på åttiotalet ett ungt litterärt Sverige med en hel stab af eftersägare, men de äro nu »gamla», deras ord äga icke för våra dagars ungdom den pondus, de en gång ägt — de börja snart att räknas till litteraturhistorien. På samma sätt skall det gå med dem, som nu stå i de ungas

led, ja, som deras ledare — ifall det skall fortgå i den nuvarande riktningen.

Det är ännu en väsentlig sak, som de unga förgäta, och det är utvecklingens lag. Ingen människa, som öfver hufvud är berättigad att bära detta namn, förblir på en och samma ståndpunkt. Den vakna, tänkande, intresserade människan har i själfva verket aldrig antikverade åsikter, äfven om hon lämnat ungdomen bakom sig. Utan att blindt följa med tidsströmmen kan hon vara en »modern ande» i ordets bästa bemärkelse lika fullt som någon ungdom, men hon lär alltjämt af lifvet, hon sofrar, hon är kritisk, men om hon vore mistrogen och ropade humbug, humbug, äfven inför allt hvad af godt och ädelt hon möter i lifvet, så vore det mindre underligt, då ju hon haft rik erfarenhet af ihålligheten och ruttenheten af så mycket, som uppträder i ärevördighetens kåpa och omstrålas af dygdens gloria. Och likväl kan, jag vågar påstå det, gråhufvudet, trots sin kritiska skarpblick, tro och beundra i långt högre grad än flertalet af ungdomen ibland oss.

Nil admirari tycks vara nutidsungdomens valspråk. Denna sentens kan ju vara nyttig så till vida, som man genom dess tillämpning slipper ifrån att blifva desillusionerad, men den, som aldrig haft några illusioner, den har heller aldrig varit riktigt ung, och fråga kan bli, om icke en krossad illusion är bättre än ingen alls.

Denna snustorra lillgammalhet — detta *nil admirari* faller ibland nästan inom det komiska. Här komma t. ex. små skolflickor från någon undängömd landsbygd för första gången till Sveriges stolta, för sin skönhet europeiskt ryktbara hufvudstad för att gå igenom en studentkurs eller hvad det nu kan vara. Dessa småflickor ha aldrig trampat andra gator än den lilla tarfliga småstadens därhemma, de ha regelbundet vid ferierna kuskat på tåget till och från skolan i staden och komministergården, länsmansbostället, herrgården, aldrig ha de sett några större konstsamlingar eller någon teaterföreställning, åtminstone aldrig hört någon opera, de veta icke af några andra butik-exposéer än dem, som den lilla landsortsstaden kan prestera, de äro vana vid dålig belysning och knaggliga gator och leriga vägar, de ha aldrig åkt i spårvagn och aldrig sett vaktparaden. Man skulle nu kunna förmoda, att en sådan liten tös skulle blifva nästan vimmelkantig af allt det nya och märkvärdiga, det sköna och storslagna, af det vimlande, brokiga, brusande lif, som här för första gången träder henne till mötes — att hon skulle bländas och tjasas och knappt finna ord starka nog för sin beundran. Men tycker någon det! Hon vet, hvad som höfves en modern ungdom — hon faller aldrig i förtjusning, blir aldrig förvånad. Det är, som om hon besökt alla Europas storstäder, och hon anmärker och fäller domslut öfver konst och natur och allt hvad hon ser med den mest komiska tvärsäkerhet. För man henne till teatern, sitter hon där som en gammal teaterhabitué och ser mycket öfverlägsen ut. Möjligen behagar hon skratta litet åt något lustigt, kanske också åt något mycket sorgligt, men hennes själ glöder icke vid det gripande starka, det heroiskt storslagna, hennes öga tåras icke vid det lyriskt fagra och känsloveka. Det finnes knappt något som en nutidsungdom fruktar så mycket som att anses för »grön». Den är så rädd för detta, att den kyliga, öfverlägsna oberördheten och det tvärsäkra omdömet stundom kanske äro mera låtsade än verkliga. I båda fallen blifva de dock löjligen, och det är ju just att väcka löje som den öfverlägsna ungdomen framför allt vill undvika.

Jag har talat om de ungas brist på entusiasm, beundran och tro. Sistnämnda brist är det sorgligaste af allt. Det är godt, ja, nödvändigt att kunna skilja sanning från lögn, själfbevarelseinstinkten, om icke annat, måste säga oss det. Men många branta och vindlande vägar måste vi därunder vandra, öfver blommande gungfly, genom hissnande djup och sargande snår, och så mången, mången får därvid sin syn fördärfvad.

Jag kommer att tänka på mössmakaren i Gorkis »Natthärbärgen», han, den gamle, förhärdade cynikern, som med kallt hufvud och ännu kallare hjärta med ett hångrin besåg de lifvets fador, hvori han lefde och själf utgjorde en del, och som till allt som förtaltes honom om lifvets skönhet och glans, om drömda lyckoideal och svunnen renhet och oskyldig glädje, om evigt bestående sanning och kärlek och rättfärdighet, blott hade ett enda svar: »Du ljuger — du ljuger — men du ljuger bra!»

Men ve den ungdom, som fått skärfvan i ögat och af tro icke äger något mera än tron på lögnen!

STEFFEN.

NOTTURNO I GRÅTT OCH RÖDT.

NU SJUNGER hafvet i dofva, jämna
ensligt brusande slag.
Kallgrå, enade skyar lämna
en blekröd, lysande himmelsslinga
långt bort i sjunkande vinterdag.

Hur köld och stillhet min själ betvinga.
Viljan frysende dör.
Endast längtan till ljus och värme
bryts mot längtan till ro och dunkel.
Och hafvet bryter med samma dofva,
och djupa sånger därnedanför
mot hvita stränder, som öde sofva.

Skall starkast köldens förtrollning fånga
ensamt, bidande Jag?
Efter frostdagar, mörka, långa,
skall icke själen sin käle tina,
då haf och stränder i vårsol skina
en guldblank, strålände dag?

Ja. Hafvet sjunger. Och i mig känner
jag söfda krafter i dröm
om kamp och segrandets sol, som bränner
till sjudning pulsarnes ström.
— Den röda, bleknande himmelsslinga
i kallgrå, enade skyar dör.
Långt inåt land höras klockor ringa.
Och hafvet brusar därnedanför.

GUSTAF ULLMAN.

För den litterära pristäflan

som Idun förebådade i sin anmälan vid årsskiftet, komma de närmare bestämmelserna att meddelas i nästa veckas nummer. Vi bedja emellertid redan nu att för desamma få påkalla våra författares och alla öfriga intresserades benägna uppmärksamhet.

MELLINS FOOD af Läkarekåren erkändt bästa näringsmedel för barn och sjuka.

Finnes på Apoteken samt hos Specerihandlarna.

PROF gratis och franco från Axel Lennstrand, GEFLA.

UTSLITEN. SKISS FÖR IDUN AF SOPHIE LINGE.

DET VAR en gnistrande stjärnklar vinterkväll, när gamla mor Lotta, efter en tröttsam arbetsdag, var på väg till sitt hem, och det blanka, hvassa nyet satt som en silverskära uppe i den mörkblå etern.

Hon gick så lutad, att det var af en ren tillfällighet hon fick syn på den lilla skärffvan; hon skulle ju endast se efter, om det ännu lyste däruppe hos borgmästarens, där hon gått hjälphus nu snart i tjugu år.

Ja, visst lyste det, och hon såg en skugga röra sig fram och tillbaka innanför gardinen. Det var troligtvis borgmästaren, som gick rundt om i salen med pipan i munnen, som han brukade göra om kvällarne. Och borgmästarrinnan satt nog vid sitt runda tebord och lade patience för att se, om hon snart skulle få något bref från sonen, som var ingenjör i Amerika.

Hon, gamla Lotta, visste ju precis hur det såg ut däruppe i salen, ty så orimligt många gånger hade hon gjort storstädning där, att hon kände till hvar spik i väggen och hvar kvist i golvet.

Men nu var det slut. Lotta suckade och drog sjalen tätare omkring sig, ty det var bistert kallt, och den värmda otillräckligt. Men just som hon höll i snibbarne, neg hon djupt för nyet, ty då blefve det en möjlighet att hon kunde få en ny sjal till julen.

Men af hvem? Af mågen, kanhända? Åh nej, han hade ju så nog af Hedda och de många barnen, och fast han var ordentlig, behöfde han nog slantarna själf, nu när allting var så dyrt.

Men där var det någon som slank in i porten midt emot borgmästarns. Det var nog rådmannen, det såg hon på de krokiga benen och den gamla skinnmössan, som var neddragen öfver öronen. Han kom nu från stads-hotellet, där han fått sin lilla todde tillsammans med stadsfiskaln och bokhandlaren. Det kunde han kosta på sig, ty folk sade att han var rik. Ett godt mathus var det också hos rådmannens, det bästa i staden. Och ett sådant kaffe sedan! Med hembakt bröd till, så mycket man nånsin orkade sätta i sig.

Åh, tänk för alla de gånger hon gått i hjälphus där också! Nog var rådmanskan litet katig alltid, men rejäl var hon i alla fall. Och till julen hade Lotta fått ett par nästan nya kängor af henne — de voro för tränga, si, åt henne själf.

Lotta frässade i sina minnen, men väcktes för en stund åter upp ur dem. Minsann, står inte Hörgröns Maja där i porten och spanar efter fästmannen, förstås. Kopparslagargesällen, han med det gröna håret och röda ögonen. En så'n fuling skulle jag inte velat titta åt en gång, när jag var ung.

Mor Lotta tänkte med välbehag på hur hennes egen gubbe såg ut, när de först gjorde bekantskap, och nog blef det till kopparslagarens nackdel.

En grann karl var Kalle på den tiden, och ett litet nätt hem fingo de, när de sedan gifte sig. Det var nog spritens fel att det sedan gick bakut med honom. Men han var så lätt att locka och kamraterna lågo jämt öfver honom.

Gud vare lof, att hon ändå alltid kunnat skaffa sig bröd för dagen på ärligt vis, sedan han dog, och hon fick börja att sörja för både sig och flickan. Men hon hade alltid haft sin lust i arbetet och inte gifvit efter

förr än gikten nu kommit, så svår, så svår, och fingrarna blifvit krokiga som hummerklor, så att hon knappast kunde hålla i skurborsten längre. Och ryggen, hur den värkte, när hon låg och skurade — det var rent olidligt.

Men nu var Lotta vid sin egen port, tassade in i den mörka förstugan och öppnade dörren till ett rum på nedre botten.

Hon tände på en liten fotogenlampa, tog af sjal och halsduk och sjönk trött ner i en gammal länstol i kakelugnsvrån.

Hvad det ändå smakade skönt att komma hem, se'n man slitit hela dagen!

Hon såg sig omkring i det lilla rummet, där allting var så nätt och prydligt, att torftigheten gömdes undan. Det hvita täcket på sängen var lappadt, men rent, och likaså öfverdraget på soffan. Någon spis fanns ej i rummet, endast en stor gammal kakelugn. Några vedpinnar funnos också kvar, och hon beslöt att göra det riktigt hemtrefligt åt sig den sista kvällen i det egna hemmet.

Den sista kvällen! Gamla mor Lotta var inte sentimental, hade aldrig haft tid att blifva känslös — det har den fattiga sällan. Men nu kom den ena tåren efter den andra trillande efter de skrynkliga kinderna, och hennes händer skakade, när hon skulle tända brasan.

Det varma eldskenet svepte snart omkring rummet och gaf det ett hemtrefligt tycke. Glaset öfver Kalles fotografi i talkottsramen glänste som guld och pappersrosorna i porslinsvasen blefvo rent som lefvande. Håhå ja', så vackert det var ändå.

Det är först när vi äro på väg att förlora en sak, som vi fullt uppskatta dess värde. Mor Lotta hade nu i många år bott inom dessa fyra väggar, med deras urblekta och lappade tapeter, men hade aldrig såsom i kväll känt välsignelsen af att ha ett eget litet hem, om än så anspråkslöst. Och ensam hade hon aldrig haft tid att känna sig, hade endast njutit af stillheten under hviltiderna. Men nu bar det sig ej längre för henne att betala hyran för rummet. Krafterna aftogo hastigt, och hon märkte, att man ej längre kunde vara belåten med hennes arbete i de gamla husen, där hon gått till hjälp. Man hyste nog försyn för gumman och tog hennes goda vilja i betraktande, men nya, friskare krafter sattes så småningom in att fylla bistererna. Mor Lotta märkte detta och led därpå.

I dag hade hon gjort sämre arbete än vanligt och landssektrens fru hade ej kunnat hålla inne med en liten anmärkning. Det var ett afskedsbetyg som, ehuru ej skriftligt affattadt, likväl ristades djupt in i Lottas gamla hjärta.

»Ja, jag är en gammal utnött kvast, som nu får komma på sopbacken,» hade Lotta svarat, men då hade frun klappat henne på axeln och sagt:

»Åh, seså Lotten, det var inte illa ment!»

Håhå -jaja! En så'n präktig glöd det är i kakelugnen, och några kaffekorn finns det ännu kvar i struten. En liten afskedstår kan man väl ändå bestå sig den sista kvällen. Och god ska den vara. Jag vet att Hedda snålar på börnorna, men så är det också många munnar som ska vara med. Han är ändå snäll, mågen, som vill ha det gamla skrället i huset; eljes vore det bara fattighuset, förstås. Och Hedda kan väl också behöfva lite hjälp med de många barnen. Men ryggen, den usla ryggen, om den inte vore så svår, ändå!

»NATIONALDRÄKTS-FRÅGAN.»

J A, HVARFÖR skulle vi icke kunna göra den till »en fråga i stor stil», en fråga, som af våra intresserade läsarinor allmänt toges upp och diskuterades i Iduns spalter, så att meningsutbytet om möjligt kunde leda till ett praktiskt resultat. Det skulle den helt visst förtjäna i kraft af sin stora såväl ekonomiska som sociala och nationella innebörd. Vi bjuda därför alla välkomna med sina inlägg i saken och införa för dagen som »en liten påkörare» följande i ämnet oss tillsända skrivelser:

*

Förgäfvos har jag i Idun spejat efter bifallsyttringar till hvad M. J—N för någon tid sedan skref i Idun om bruket af nationaldräkter.

Skulle det verkligen vara endast några »intresserade blekingsflickor», som fästet uppmärksamhet därvid?

Nog vore det väl ett önskemål för svenska kvinnor, att våra vackra nationaldräkter åter komme till allmänt bruk?

Skulle det ej vara godt kunna bli fri det ständigt växlande modets tyranni, som år efter år tycks taga allt större välde öfver oss?

Modern vill man gärna vara, kosta hvad det vill!

Bruket af nationaldräkter skulle inbespara ganska mycket i ett hem, ty icke behöfdes så många olika dräkter, ej heller behöfdes så mycken tid nedläggas på ändring och modernisering af kläder, utan kunde nyttigare användas.

Bruket af nationaldräkter skulle göra det billigare och lättare för den mindre bemedlade att likna den rikare och förnämre i klädedräkten, något som nu så eftersträfvast.

Huru lugnt att veta min klädning lika vackert modern vid årets slut som vid dess början!

Skulle icke vår kära Idun, som är till så mycken glädje, trefnad och nytta i våra hem, på något sätt kunna verka för denna sak?

Skulle icke någon sammanslutning kunna åstadkommas mellan dem, som önska åter upptaga bruket af nationaldräkter?

Min mening är ej att få in dessa »enfaldiga rader» i Idun, utan det är endast några tankar och frågor, framställda för Idun af en för saken intresserad mångårig prenumerant och

KULLA.

*

»Ett verkligt resultat i riktning: nationaldräkt som reformdräkt i Sverige» torde väl bäst vinnas genom *sammanslutning* och *samarbete*, för hvilket ändamål ock Svenska Kvinnliga Nationaldräktsföreningen stiftats. Kraftigast torde man verka för sakens framgång genom att själf *anlägga* nationaldräkt, d. v. s. genom att för egen räkning låta sådan helt och hållet ersätta den »civila» dräkten, hvilket ock numera praktiseras af flere bland föreningens medlemmar. De dräkter, som af dessa anlagts, äro österåkersdräkten och den af föreningen komponerade s. k. allmänna dräkten, den förra något modifierad.

Genom ombud verkar föreningen på flere platser i vårt land, och är det ombudens skyldighet att, enligt reglementet, »på hvarje plats, där medlemmar *anlagt* någon förut bortlagd eller ej brukad dräkt, åtminstone en gång hvarje år sammankalla föreningsmedlemmarna för att höra deras åsikter om och förslag till sådana ändringar af de af medlemmarna anlagda dräkterna, som ur praktisk

Lanolin-
Sana-Tvål.
garanterad ren, neutral,
mild och öfverfet.
Bästa Barntvål!
25 öre st.
Grumme & Son
Stockholm.

eller estetisk synpunkt anses behöfliga. Framkomma under mötet olika förslag till sådana ändringar, skall en kommitté genom val tillsättas» etc.

Hvad ytterplaggen till de olika nationaldräkterna beträffar, torde ej med fördel andra kunna användas än dem, som höra till de respektive dräkterna eller sådana, som utarbetats på grundvalen af dessa. Dalfolkets vinterplagg af skinn läggas mer och mer bort, äfven där dräkten för öfrigt bibehålles oförändrad, förmodligen af den orsak, att de ej äro fullt praktiska. Till de förut omnämnda dräkterna (österåkers- och den allmänna) finnas emellertid äfven ytterplagg, för dem särskildt karaktäristiska.

M. J.—N.

YTTERST VID SYNRANDEN. FÖR IDUN AF SCÆVOLA.

STOCKHOLM BÖRJAR, som Iduns ärade läsekrets nog iakttagit, blifva en storstad. Rent officiellt taget är folkmängdstillväxten ganska trög, men faktiskt växer vår hufvudstad snabbt och säkert. Den växer på samma sätt som kontinentens storstäder vanligen göra, eller som träden växa: nybildningen sker utifrån.

Rundt omkring oss hafva en mängd små befolkningscentra — villastäder, municipalsamhällen, badorter, sommarkolonier, arbetareförstäder, hvad man nu behagar kalla dem — vuxit upp under det sista kvartsseklet. Dessa må nu ligga i Brännkyrka eller Danderyd, på Lidingön eller i Ösmo — faktiskt hänga de mer eller mindre intimt samman med Stockholm och utgöra delar däraf. De hafva byggts och bebos af stockholmare, som funnit sina nerver för hårdt pinade af storstadens eviga oro och larm, det som konsumeras i dessa annex-samhällen, förtjänas i Stockholm, och skulle hufvudstaden — det Gud förbjude — tyna af, så skulle alla dessa små samhällen dö. Moderna kommunikationsleder förbinda dem med hufvudstaden, och vid dessas stationer och hållplatser uppväxa i sin tur ännu andra miniatyrsamhällen, bildande länkar i den kedja, som binder t. ex. Saltsjöbaden och Djursholm vid den stora moderstaden.

Till ett af dessa afläggaresamhällen — det allra aflägsnaste för öfrigt — har undertecknad tagit sin tillflykt, hvilken i och för sig likgiltiga omständighet jag anført endast för att förklara den rubrik jag valt, då det nu tillåtes mig att efter ett tretton-å fjortonårigt afbrott ånyo träda i förbindelse med Iduns läsekrets. Jag hafver min varelse i den yttersta utkanten af det område, som Stockholm på goda grunder kan kalla sitt, och denna betydliga distans från det pulserande hufvudstadslivets hjärta kan för en kåsör hafva både sina olägenheter och sina fördelar. Man kan icke alltid »vara

med» på samma sätt som den, hvilken lever i händelsernas centrum, men man är å andra sidan ej heller så utsatt för faran att »icke kunna se skogen för bara träd». Det finns åtskilliga saker, som kräfva ett visst afstånd både i tid och rum för att komma till sin rätta valör. Jag är i hvarje fall tilldragelsernas medelpunkt betydligt närmare än de läsare som bo i Kiruna eller Trelleborg, och för de stockholmare, som endast ogärna träda utom stadens tullar, kan det möjligen hafva sitt intresse att få veta, huru de och deras stad och deras göranden och låtanden taga sig ut för en, som befinner sig ett stycke på afstånd.

Kanske skall man komma med den malisen, att jag befinner mig ytterst vid synranden också i den meningen, att jag har svårt för att »rätt» uppfatta en del ultramoderna företeelser. Bevars, jag skall inte känna mig alltför illa till mods öfver en sådan insinuation, ty jag erkänner gärna, att jag väl för de långt avancerade måste synas åtskilligt gammalmodig. Men man får väl klyfva näbb för det; tolerans är ju en fullt modern lösen — eller hur? Och se'n man själf talat sig trött och hört sig trött på sina vänner, kan man ju gärna för en stund höra på, hvad en något mossbelupen stofil har att säga, om inte för annat, så för att på lättvindigt sätt skaffa sig en liten förargelse, hvilken, måttligt njuten, är en härlig livvets krydda och en stimulus för själen.

Och om jag nu ofvanpå denna oskäligt långa ingress ger mig in på en dagsfråga, så skall jag nog genast visa, hvars andas barn jag är.

*

Damernas nya titelfråga, för att börja med en verkligt stor sak, får jag uppriktigt bekänna, att jag inte förstår mig på. D. v. s. jag tror mig nog förstå frågans både innebörd och orsaker, men jag inser *inte* vare sig nödvändigheten eller nyttan eller behaget af att alla kvinnor, både gifta och ogifta, skola kallas fru. Reformen synes så oändligt enkel, men jag spår att den blir krånglig till sina konsekvenser. Låt oss — precis som man i dagarna gör med den proportionella valmetoden — tänka oss ett och annat tillämpningsfall.

En herre får — i en järnvägs kupé, på en ångbåt eller vid annat tillfälligt sammanträffande — se en förtjusande ung dam, som är honom fullkomligt obekant. Han blir genast kär — allting går undan nu för tiden — han är en eruptiv natur, han fruktar att hon kan stiga af vid nästa station, vid nästa brygga, och så skall han kanske aldrig i världen se henne mer. Han friar: stormande, besinningslöst, passionerat; han talar om sin lidelse, som skall tillintetgöra honom. Hon småler. Han nämner sina goda lefnadsvillkor, sina utsökta familjeförbindelser. Hon ler än blidare. Så kommer det där om hjärta och hand — utan knäfall för de andra passagerarnes skull.

»Ofantligt smickrande, min herre,» säger hon, »men jag beklagar att jag ej kan mottaga ert anbud. Jag har en man förut.»

Och så drar hon handsken af en liten förtjusande hand och visar honom en slät ring. Nästa gång han blir kär — eruptiva naturer bli ofta förälskade, alltid på ett ögonblick och nästan alltid i damer, hvilkas tillvaro de aldrig förut anat — då törs han inte fria, innan han hört sig för. Men när han hört sig för, så är det gynnsamma tillfället borta. Och så går det undan för undan, han slutar som arg, gammal ungar och kvinnohatare samt bidrager att försämra vår redan ömkliga äktenskapsstatistik.

Ett annat fall.

Efter en stor middag säger en ung, lättantändlig och naiv dam till en väninna:

»Känner du den unga mörka damen, som satt snedt emot dig till höger?»

»Menar du den i gult och svart? Henne känner jag.»

»Just hon. Gud hvad jag afundas henne! En sådan bordskavaljer! Aldrig, aldrig i mitt lif har jag sett något stiligare. Tror du hon har honom fast... riktigt?»

»Jag tror det,» säger väninnan kyligt. »Jag är alldeles säker på det. Han är min kusin och... hennes man!»

Hurudant tror ni, att den lättantändligas rykte är tre dagar senare?

Och huru skall frutiteln taga sig ut i hemmen? Där bli så många fruar, att man kan bli mormonsk i hufvudet bara vid att tänka på'et. Skall det inte medföra trassel och förväxlingar? Visserligen kan man ju kalla köksan kokfru och husan kammarfru, hvarvid naturligtvis hushållerskan, om man består sig med sådan, blir husfru, men den *riktiga* frun, mannens gemål, hur skall man betitla henne? Skall man kanske som kineserna och andra orientaliska folk söka att stärka begreppet genom ordets upprepning och kalla henne — Fru-fru?

Nej, det blir en invecklad historia — tro mig. Och dessutom är det både oartigt och otacksamt mot Aftonbladet. Tänk, hvad den tidningen hade för ett fasligt besvär att trumfa igenom frökenreformen och hvilken oändlig rad af speglosor den fick smälta för sitt reformnits skull. Och så går det knappt trettio år om, innan det kön, för hvilket den stora striden utkämpats, vrakar hela segerbytet! Mig lyster se, om Aftonbladet nu skall kläda blodig... förlåt, jag höll på att säga något opassande!... kläda skott, menar jag, för frureformen.

Man säger, att det är ogrannlaga att ropa ut för världen, hurudan en kvinnas ställning till äktenskapet är. Hm, ropa ut, ja! Men det finns så många andra sätt att göra en sak veterlig än just genom ropande. Är det verkligen meningen, att de damer, som icke bära hymens bojor, hädanefters skola obrottsligt afhålla sig från att genom blickar, leenden och allehanda älskliga åthäfvor låta människosläktets sämre hälft förstå, att de äro till äktenskap lediga. Handen på hjärtat, mina ärade — ännu så länge — *fröknar!*

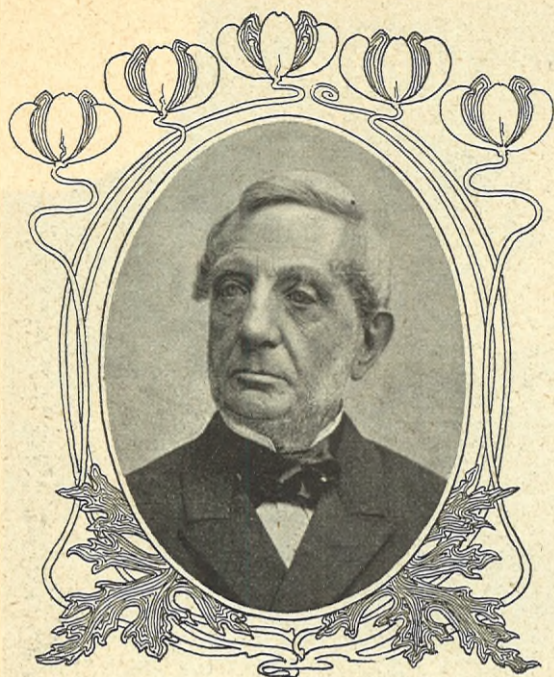
Det är nog som en förnuftig man härom dagen skref i en daglig tidning: alla titlar visa en bestämd, stundom mycket hastigt nedgående tendens i valören. Han fäster upmärksamheten på, att Gustaf II Adolfs dotter höll till godo med titeln fröken, som nu knappt duger åt en sömmerska, och att Caligula utnämnde sin häst till konsul, hvilket var oerhördt äfven för Roms korrumpade kejsartid och skulle, om det hände, anses oerhördt än i dag. Däremot finns det numera ingen, som förvänar sig åt att man stundom gör åsnor till konsul.

Nej, jag kan inte vara med på det här. Fröken är dessutom ett både kraftigt, klangfullt och vackert ord, som ej bör få försvinna ur språket. Och skall jag bli nödsakad att kalla min skurmadams femtonåriga flicklinka för »min fru», så vet jag hvad jag kommer att göra.

Jag kommer att köpa mig en kissekatt... nej, inte en katt, utan en gris med hvita klöfvar, glänsande borst och rosenrött tryne, och den skall jag kalla för fröken.

Det finns så många fröknar — *säger* di — som kalla sin mest gynnade kavaljer för »sin lilla gris», att det inte bör kunna ligga något stötande i, om en herre en gång kallar sin lilla gris för fröken.

Amerikanska Galoscher och Snow-Boots äro bäst och elegantast!

KARL JOHAN BERG.

Den 28 dennes fyller den framstående laglärde, förre presidenten och statsrådet Karl Johan Berg sitt 85:e år. De närmare data under hans verksamhetsfyllda lif återfinnas i hvarje biografiskt verk, alltifrån hans första utnämning till notarie i Svea hofrätt 1843 till hans inträde i ministären 1868.

Det var vid den s. k. »Bergsprängningen» (Berg, Bergström och Bredeberg), som den förstnämnde frånsade sig sin post och utträdde ur ministären. Samma år förordnades Berg till president i Svea hofrätt. Jämsides med denna ansvarsfulla befattning tilldelades honom många, om förtroende till hans nit och skicklighet vittnande uppgifter på skilda områden inom stat och kommun.

Berg har ägt en sällspord förmåga att inlägga något af sin egen starka, sanna, ärliga personlighet i de företag, hvilka han styrt eller i hvilka han medverkat.

Ända in i dessa senålderns dagar är han vördad och älskad som få. Den enkla värdigheten i hans väsen förhöjes dessutom genom den sanna fläkt af humor, som, när den tar sig uttryck i vänkretsen eller inom hemmet, bringar glädje åt hvar och en, som får närvara vid sådana tillfällen.

Han äger så mycken människokänedom, han har sett så mycket af världen och vet så mycket, den gamle, skarpe iakttagaren. Och hvad han hämtar upp ur minnets skattkammare, det får han att lysa inför utomstående med de ursprungliga färgernas friskhet.

Antingen han talar om den tid, då det var »gentilt» att bo i »staden» vid en gata så trång, att man kunde få långpipan tänd vid en fribuss från grannens fönster midt emot, eller han ordar om studielifvet vid Barnängens dåtida läroverk eller om universitetslifvet i Uppsala, så förmår han att låta en se med hans ögon, höra med honom.

Eller med hvilken spänning följer man ej berättaren till tåget, då han med de öfriga statsråden genom ilbud kallats till Malmö till den döende konung Carl XV:s bädd.

I samma stund kupédörrarna stängas, komma emellertid kurirer med det kungliga dödsbudet och kallelse till slottet, där den nye konungen, Oscar II, nästan midt i natten hyllas. Hyllas af hjärta och öfvertygelse icke minst af honom, som långt före tronskiftet vetat att se upp till samt med en sedermera under ett långt lif aldrig försvagad kärlek och tillit tjäna sin monark.

Han är mycket gammal nu, Berg. Men hans andes kraft är mest densamma som förut, och när det gäller att uttala sig i tidens allvarsfrågor, är hans omdöme klart och oförvilladt.

Att det ännu länge måtte förblifva så, önska och hoppas de många, som stå honom nära, och hvilka, i en tid af klenmodighet och egoism hämta styrka och själföfgätenhet inför hans upphöjda syn på det lif, som varit, som är, och som han vet vänta honom.

LAURA FITINGHOFF.

STOCKHOLM I FESTDRÄKT.

DEKORATION Å NORD. KOMP:S HUS VID STUREPLAN.

DET VAR MERA än vanligt lifligt i hufvudstaden på morgonen till konungens födelsedag, lifligt af hissade flaggor på hustaken och svängande flaggdukar framför husfasaderna, lifligt af skådelystna människoflockar, som drogo fram öfver de centrala gatorna och platserna för att ta alla festdekorationer i betraktande. Redan vid nedmarschen från de rikas förnämt stilla stadsdel Östermalm möttes ögat vid Stureplan af en jättebrösbild af konungen, som under en flaggdekoration pryddes fasaden till Nordiska Kompaniets affärspalats. Liksom detta festemblem så att säga bildade

Wilh. Becker,

— Kungl. Hofleverantör. —
5 Malm Morgsgatan, STOCKHOLM.

Ur sjukvårdsafdelningen:

Oljeduk, 88 cm. bred, tunn.....	pr m. kr. 2: 25
Oljeduk, 65 » » tjock	» » 1: 75
Oljeduk, 70 » » tjock	» » 1: 90
Oljeduk, 75 » » tjock	» » 2: —
Oljeduk, 85 » » tjock	» » 2: 25
Oljeduk, 118 » » glatt på ena sidan...	» » 2: 50
Oljeduk, 118 » » glatt på båda sidorna	» » 3: 50
Battist, Masettig	» » 2: —
Battist, Billrot	» » 1: 75
Vaxtaft,	» » 1: 75
Guttaperchataft	» » 1: 90
Gummiduk, 95 cm. br. dubb. gummerad...	» » 3: 50

† riskurant franko på begäran.

rubriken till den ståtliga hyllningsadress, som sedan på aftonen i eldlinjer och eldbokstäfver strålade upp mot konungaborgen, ha vi här invid låtit en afbildning af detsamma utgöra tileilvignett till dessa festbeskrivande rader.

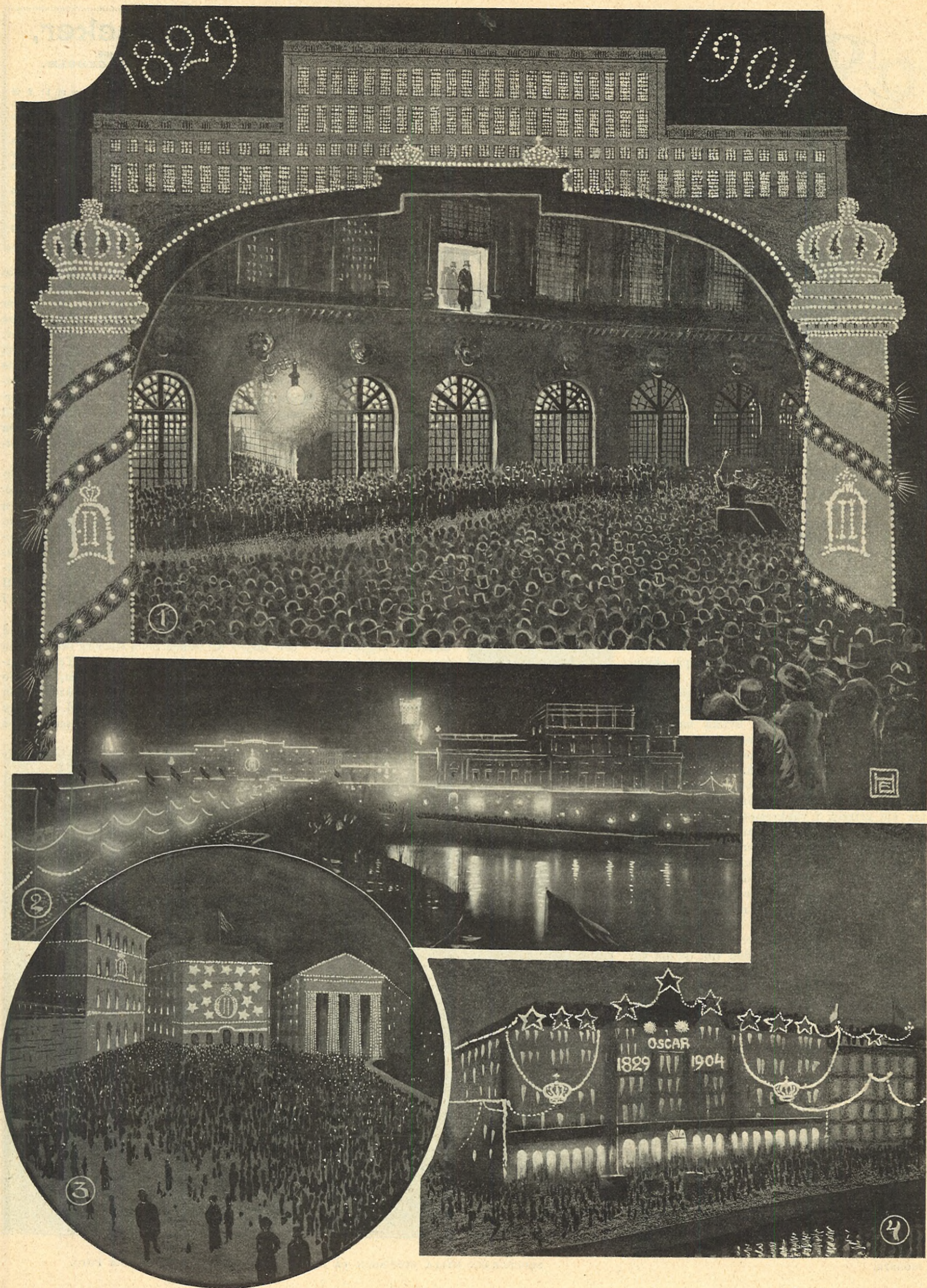
Inom slottets murar rådde naturligtvis ett febrilt lif och uppvaktningarnas rad började redan arla på dagen. Vid 11-tiden på förmiddagen uppvaktade svenska statsrådet, hvarvid excellensen Boström öfverlämnade till konungen den praktfulla adress, af hvilken Idun redan i förra veckans nummer hade förmånen att kunna ge en afbildning.

Till följd af den knappa tid och öfriga försvårande omständigheter, som gjorde sig gällande vid fotograferingen samt genom den starka förminskningen af bilden, blef vår illustrativa framställning af den ståtliga jubileumsgåfvan ej fullt så åskådlig som önskligt varit. Till orientering meddelas nu därför den beskrifning öfver adressen, som till följd af bristande utrymme ej kunde gifvas i förra numret.

Adressen är textad på pergament i guld och färger af fröken Sofia Gisberg och bunden lädermosaik och läderplastik. Texten omgifves af en bred, stiliserad ram, där de dekorativa elementen utgöras af kronor och rosor samt innerst en granrisbård. På ena sidan krönes bården af riksvapnet med

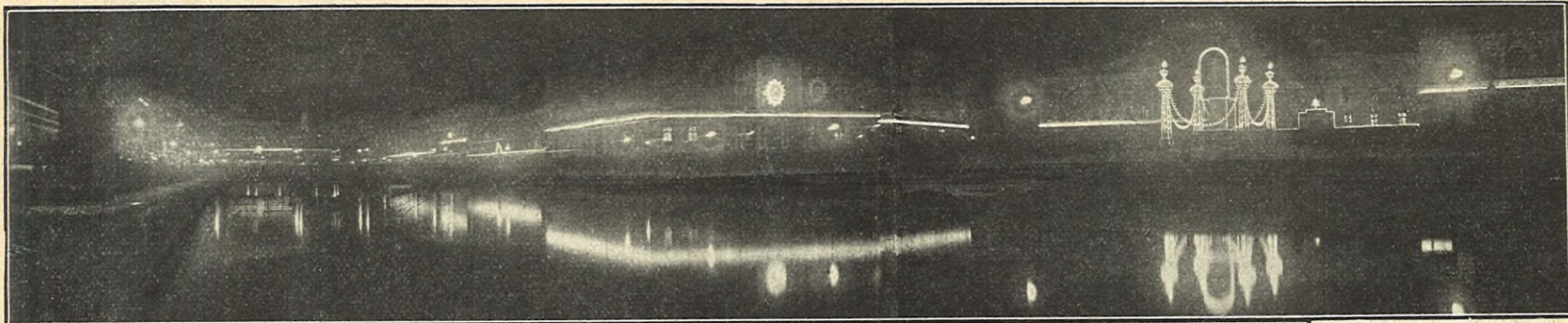
SKOLBARNEN HYLLA KONUNGEN PÅ SLOTTETS BORGÅRD. A. BLOMBERG FOTO.

KUNGAJUBILEET I HUFVUDSTADEN. 1. SÅNGARHYLLNINGEN Å BORGÅRDEN. 2. NORRBRO, GUSTAF ADOLFS TORG, HOTEL RYDBERG OCH OPERAN I ILLUMINATIONSSKRUD. 3. MYNTTORGET. 4. GRAND HOTEL. 1, 3 OCH 4 TECKNINGAR AF HJ. ENEROTH. 2. FOTOGRAFI AF A. BLOMBERG.

I »HVITA HAFVET». SCEN FRÅN SLOTSBALEN DEN 21 DENNES. TILL HÖGER: KONUNGEN OCH KRONPRINSESSAN AF DANMARK UNDERHÅLLANDE SIG MED GREFVINNAN DE CASA MIRANDA. TILL VÄNSTER: PRINS CARL, PRINSESSAN ALEXANDRINE OCH PRINS CHRISTIAN. TECKNING FÖR IDUN AF VICTOR ANDRÉN.

konungens båda valspråk: »Öfver djupen mot höjden — Brödrafolkens väl», på den andra af en interiör från konseljrummet. Nedre delen af bården bär vyer af Stockholms slott samt af kanslihuset. Hvad själfva texten vidkommer, torde våra läsare utan nämndvärd ansträngning kunnat tolka densamma.

Pärmen, som utgått från firman F. Beck & Sons konstskickliga atelier, är utförd i briljant lädermosaik på purpurrodt skinn och återger i färger riksvapnet samt i hörnen konungens namnchiffer, omgivet af lager. —

Sedan de olika uppvaktningarna inom slottet voro till ända, kom en af de mest anslående hyllningarna för monarken, nämligen hufvudstadens folkskolebarns. Till ett antal af 5,000 stycken och försedda hvar och en med en svensk flagga tågade de unga vid 1/2 2-tiden på middagen från sina respektive skolor upp till slottet, på hvars borggård de samlade sig och medels sång och hälsningar med flaggorna hyllade landsfadern. Vår af denna högtidlighet tagna fotografi utvisar de samlade barnkolonnerna inne på borggården, medan konungen synes i ett af fönstren, lyssnande till folkskoleinspektören d:r Bergmans å Stockholms folkskolors lärares och lärjungars vägnar framförda lyckönskningstal.

Af kvällens olika högtidsmoment ha vi, som våra läsare finna, bevarat en hel del medels ritstiftet och kamerans hjälp: den ståtliga sångarhyllningen på borggården, då direktör Erik Åkerberg med en trupp af 1,300 sångare i toner hyllade konungen, balen i »Hvita hafvet», elegant åskådliggjord af ar-

FRÅN KUNGAJUBILEET I LANDSORTEN. 1. GÖTEBORG: GUSTAF ADOLFS TORG OCH HAMNGATAN I ILLUMINATIONSSKRUD. O. RINMAN FOTO. 2. NORRKÖPING: ILLUMINATIONEN I KARL JOHANS PARK. A. KARLSSON FOTO.

tisten Victor Andréns stift, samt illuminationen, som under några kvällstimmar gjorde det centrala Stockholm till ett bländande ljusrrike, från hvilket människorna endast motvilligt skildes sent på natten.

För ovanlighetens skull ha vi lyckats ge en fotografisk bild af eklärerings förnämsta punkter, ett experiment, för hvilket den fullt dagsljus kräfvande kameran eljes ej brukar vara benägen då det gäller friluftsbilder. Vyn är af hoffotografen Blomberg tagen från ett fönster i drottningens matsal och visar längst till vänster Arffurstens palats med sitt strålande furstemonogram, Hotell Rydbergs rikt eklärade fasad, det eldskimrande telefontornet längst upp i fonden, ljuslågorna kring Gustaf Adolfsstoden, operans eldskrud, där kungamonogrammet utåt torget samt namnchiffret, som från operaterrassen lyste ut mot Carl XII:s torg, ses i skarp profilering. För öfrigt har en af våra tecknare kompletterat med några detaljbilder såsom Grand Hotells ljuskrud o. s. v., hvilket tillhopa torde bilda en ganska fullständig tafla af Stockholm i festdräkt på vår konungs 75-årsdag.

Äfven i landsorten firades jubileumsdagen mångenstädes med storartade illuminationer och andra festbarheter. Vi meddela ett par lyckade illuminationsfotografier från Göteborg och Norrköping.

EN STAD I LÅGOR.

DEN NORSKA STADEN AALESUND, en af Norges allra lifligaste och mest blomstrande

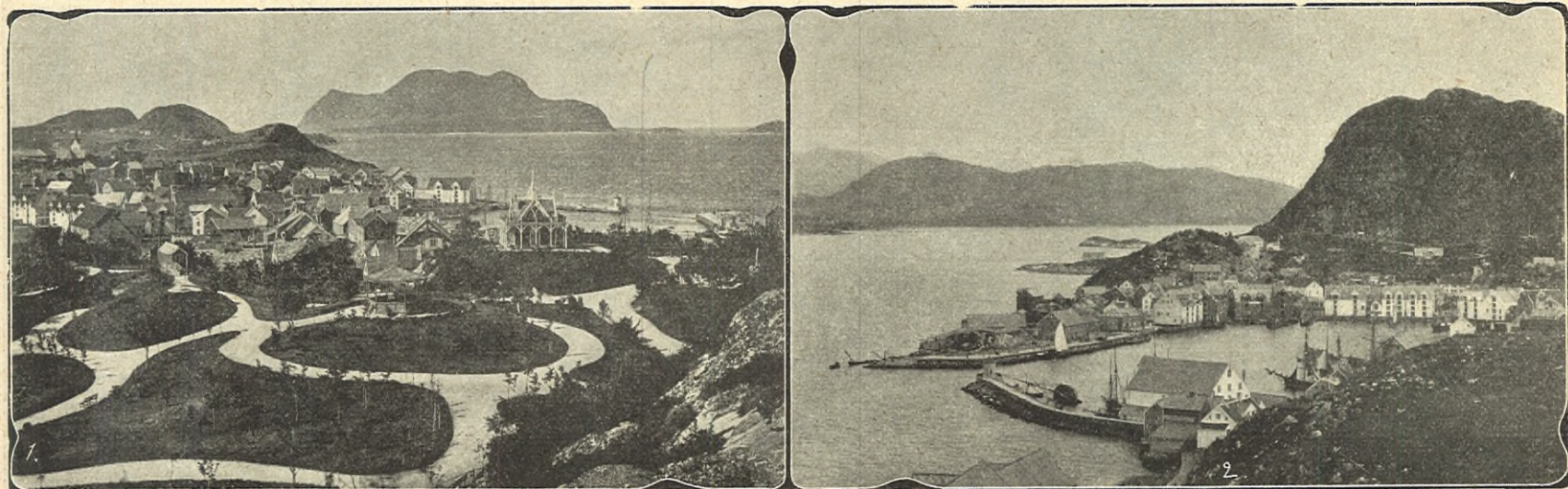
kuststäder med 14,000 invånare, ödelades, som bekant, för några dagar sedan af en fruktansvärd eldsvåda.

Elden, som uppstod i Aalesunds preserving companys fabrik vid 2-tiden på morgonen, spred sig till följd af den orkanartade stormen med blixstens hastighet från kvarter till kvarter, och inom kort var hela den tätt sammanbyggda trästaden ett enda flammande och dånande eldhaf.

Så godt som hela det idoga samhället är nu lagdt i aska och 12,000 människor husvilla samt beröfvade all sin egendom. Det är den största eldsolycka, som hemsökt vårt broderland under de senaste 100 åren.

Medkänslan för det af katastrofen så svårt pröfvade samhället är ock djup öfver hela Skandinavien och energiska hjälpåtgärder ha vidtagits i de tre nordiska länderna för att lindra den så hastigt påkomna nöden bland tusentals sträfsamma människor.

Storartad är den hjälp, hvilken den raske och energiske kejsar Wilhelm omedelbart efter det han fått kännedom om olyckan lät organisera och som på det vackraste sätt ger ut-

DEN NU NEDBRUNNA NORSKA STADEN AALESUND. 1. STADEN SEDD FRÅN PARKEN. 2. HAMNEN, DÅR FLERE FARTYG UPPBRÄNDES.

tryck åt de sympatier han hyser för Norges land och folk.

För den händelse Iduns läsare skulle känna sig manade att med penningbidrag stödja våra nödlidande bröder på Norges västkust, tillåta vi oss meddela, att en insamlingslista finnes för ändamålet utlagd å *Iduns expedition, Bryggargatan 17*, där bidrag till de brandskadade, äfven pr post, med tacksamhet emottagas och befordras till vederbörande i Norge. Alla inlutna bidrag redovisas sedermera i Idun.

UR DAGSKRÖNIKAN.

EN VÖRDNADSVÄRD 90-ÅRING. En betydelsefull familjefest firades den 25 dennes i Vexjö, då änkefru *Fredrique Bratt*, född *Lagerberg*, fyllde 90 år. Alltsedan hon 1887 blef änka efter kommandören vid flottan S. A. Bratt, har den gamla

FREDRIQUE BRATT.

tillbringat sina dagar i det idylliska hemmet i Vexjö, lifligt intresserad, trots den tilltagande åldern, af tidens strömningar och dagens händelser. Den franska och äfven den svenska moderna skönlitteraturen hittar alltjämt vägen till hennes arbetsbord, och hennes goda syn tillåter henne att med obehäpnade ögon taga del af densamma. Frisk och kry är hon för öfrigt till såväl kropp som själ. Redan kl. 6 om morgnarna börjar hon sin dag vid spinnrocken, vid 9-tiden tömmer hon enligt gammal sed sitt kornkaffe, och vid 11-tiden är hon visibel för vänner och visiter. Så en liten vagnspromenad, ofta till sonens, major O. F. Bratt, närbelägna hem. Välgörenhet i det tysta fyller också en god del af den vördnadsvärda gamla lif, rikt i all sin stillhet på så många vackra intressen. Bland dessa kan slutligen nämnas hennes varma kärlek för Skansen och dess uppgift, till hvilken hon donerat frikostiga penningbidrag, liksom äfven minbåtsfonden af den gamla sjöofficersmakan ihågkommit med gåfvor.

N. A. G:SON BENNICH, förutvarande general-tulldirektör och för öfrigt på sin tid en af vårt offentliga lifs mest bemärkta och framstående personer, afled för några dagar sedan härstädes i den höga åldern af 86 år.

N. A. BENNICH.

Hans ämbetsmannakarrier gick genom Svea hofrätt, kammarrätten, krigshofrätten o. s. v. Vid 1840 års riksdag var han kanslist i bevillningsutskottet, hvarest brytningarna mellan det rådande protektionistiska tullsystemet och allt lifligare inom riksdagen framträdande sympatier för frihandeln fingo stort inflytande på B:s utveckling och framtida verksamhet. Han blef, som en af hans biografer säger, »frihandlare för lifstiden», och hans nit och duglighet förskaffade honom, under fortsatt anställning dels som notarie, dels som sekreterare i bevillningsutskottet, ett afgörande inflytande på vårt lands tullpolitik.

År 1860 kallades han till landshöfding i Jämtlands län. Från denna post förflyttades han 1865 till chefplatsen för tullverket, hvilken han beklädde i öfver tjugutvå år eller till 1888. Som general-tulldirektör har B., säger en minnestecknare, »haft lycka». Han tillvaratog med nit och skicklighet verkets intressen, hade glädje se inflytandet af ständigt växande tullinträder, bekämpande med framgång det allt fortfarande florerande lurendrejeri o. s. v.

Lifligt intresserad och verksam äfven på andra områden, ej minst de kommunala och finansiella — han var ledamot af 1858 års märkliga finanskommitté en af grundarne af Handelsbanken o. s. v. — anförtroddes Bennich en mängd offentliga

uppdrag och förtroenden vid sidan af sin tjänst. Sålunda blef han efter representationsreformen en af ledamöterna af riksdagens första kammare och stannade där till 1892.

Han var trenne gånger gift, nämligen först med Katarina Fredrika Fries, andra med Hildegard Lovisa Charlotta Bredenberg och tredje med Emelie Nordqvist. Han sörjes nu närmast af den sistnämnda, två döttrar från de föregående giftena samt af tre söner och en dotter från det sista. Af sönerna är den äldste disponent för Jössefors pappersmassfabrik i Värmland och den andre i ordningen expeditionschef i jordbruksdepartementet.

SABBATSBERGS SJUKHUS, den stora mönsteranstalten inom sitt fack i hufvudstaden, firar i dagarne sitt 25-årsjubileum. Då emellertid Idun så nyligen som i nr 41 för i föl meddelade en uttömmande skildring af Sabbatsberg med en mängd bilder och porträtt af dess ledande män, bedja vi i dag att endast få hänvisa våra läsare till nämnda uppsats.

DÅ RÅD GIFVAS.

DET är ganska enkelt att råda en person, hur denne skall *steka* en höna; det förutsätter blott, att man kan steka höns själf.

Att råda någon att *köpa* en höna, innebär redan något mer: man bör i så fall veta, i hvilket tillstånd den andres börs befinner sig, och man bör ha tagit reda på, om han verkligen har smak för höns.

Och tillråder man en person att lägga sig till med en *hönsgrädd*, griper man sig an med något verkligt ansvarsfullt. Detta förutsätter icke blott kännedomen om hvad en hönsgrädd är, utan äfven kunskap om den andres själsanläggning.

Att råda en veritabel musiker att slå sig på hönskötsel förefaller ej lämpligt, dock får man höra eller själf mottaga motsvarande råd och de, som gifva dem, göra det i den tanken, att de äro goda och efterföljansvärda.

Den, som ger rådet, är ingen musiker själf, han älskar det lugna pysslandet med fjäderfä, han har funnit behag i dess kacklande och han nedligger hela sin själ i denna landliga sysselsättning, hvilken fyller hans börs och gör honom på allt sätt tillfreds. Hvarför skulle det icke kunna bli på samma sätt med hans granne?

Samme man — den, som har sin tillfredsställelse i hönsgrädden — har också ett par stöflar, mjuka, lagom breda för tårna, välsittande på alla sätt, med ett ord, ett par ideal till stöflar. Hvarför passa de icke äfven hans granne?

Jo, grannen har något annorlunda skapade fötter. Är det icke möjligt att han äfven har ett annorlunda danadt sinne, annan syn på lifvet och annat sätt att taga saker?

Råd böra föregås af inblick i förhållandet samt beledsagas af tanken, att hinder finnas *äfven* för andras handlingar.

En fru — af okänt namn, boende i en mindre stad samt ägande sin glädje i att meddela vishet åt sina medmänniskor — skrider ned för sin trappa och ut genom sin port. Framför sig har hon då torgets rörliga lördagstafva. Den första hon möter är sin dotters kamrat i banken; flickan stannar, niger och tackar för gårdagens fest hos samma fru.

»Ack,» säger denna, sen hälsningen är besvarad, »hvilken njutning frökens sång beredde oss alla! Fröken bör verkligen ej sitta på bank, utan tänka på att utbilda sin röst, det är mitt råd det, fröken lilla.»

Men den välvilliga frun får intet annat svar än en afskedshälsning. Den unga flickan skyndar fram öfver torget, bort till sitt arbete med siffrorna, och det är icke utan att hon ser förtrytsam ut.

Huru, skulle icke denna flicka vara förtjust öfver att få mottaga en så god och välvillig fingervisning om framtiden! Här kommer en dam med erkänt musikaliskt öra och säger, att denna ungdom bör odla sin stämma, och hon ämnar icke följa rådet! Hon är då mycket oklok?

Kanske. Men det finns ett hinder.

— Något, som hindrar henne från att följa ett råd? Så besynnerligt!

Ja. Hon är fattig och hennes mor är blind.

— Det finns en fru Andersson i samma stad, en fru Andersson, som har en man, som super; henne finner den visa frun vid ett stånd. »Goddag, lilla fru Andersson,» säger den visa frun, och sen hon handlat af fru Andersson, hviken har ganska goda varor att sälja, men är af ett nedtryckt och förskrämt utseende, säger hon: »Fru Andersson skall icke låta sin man sup så där.»

Detta är ju ett både klokt och människovänligt yttrande, men saken är den: denna lilla tunna, frysande, förtryckta kvinna bak ståndet vet egent-

ligen hvad ordet »låta» betyder, det passar ej i hennes förhållande. — De flesta råd, hvilka erbjudas oss, tjäna blott till att afslöja gifvarens ståndpunkt, de vägläda oss icke i något annat afseende:

Det var en gång en ung fru, som satt i sin nyinredda salong; hon hade låtit genomföra den gustavianska stilen därinne, och det skänkte henne mycket välbehag att se sig omkring. Då anmälde en besökande; denna såg sig också omkring och när hon det gjort, gaf hon den unga frun det rådet att virka spetsar till sina draperier samt lägga korkmatta under bordet.

Hvad skulle den unga frun med det rådet? Den besökande var antagligen en mycket välvillig person, men stilarter var något hon förbisåg. Hon hade själf korkmatta och virkade spetsar i sin salong och hon ansåg, att den unga frun behöfde göras uppmärksam på, att hon saknade dessa artiklar. Det kan ju också hända, att det låg något tillfredsställande i att ge rådet. Hon kom därigenom att känna sig öfverlägsen värdinnan, och när hon sedan gick, tog hon med sig denna förmimelse till sitt hem och njöt af den under dagens återstående timmar.

De verkligt öfverlägsna gå däremot sällan omkring och prata på folk råd, likt varor de icke hafva någon användning för själfva. Deras råd hålla sig därigenom högre i pris, de äro svåra att anskaffa i rätta ögonblicket.

De däremot, hvilka äro de mest spendersamma med sina råd — ja, rent af slösande — äro personer af härsklystet sinnelag. För dem äro råd ett slags ventiler för deras begär att styra.

Många äro förofrigt de, som tro sig om att vara vägvisare. Vi möta dem på vägen och strax låter det: »Gå dit åt, gå dit åt. Vi råda er att vika af åt det hållet, där skola ni säkert finna de vida utsikterna, de leende blomstertrakterna och de bördiga fälten.»

De hafva själfva åtrått blomstertrakterna och bergen och kunna ej tänka sig, att andra hafva till mål de folkrika städerna eller skogen.

Därför lyssna vi också förströdda — kanske med ett uppmärksam utseende för att icke förefalla oartiga — och gå ditåt vår egen håg leder oss.

Vi göra detta, då vårt hufvud är fyllt af planer och vårt sinne af hopp, men är det tyst inom oss eller äro vi svaga samt ha mist den stora tillförliten till oss själfva, då stanna vi och lyssna och lyda hvad röst som helst.

Råd äro att likna vid lyktor; de äro öfverflödiga vid dagsljus, men goda att ha i mörker.

DAGMAR BERGSTRÖM.

NÄR HERRARNA INTE VILLE DANSA. SKISS FÖR IDUN AF LELL.

DET VAR subskriberad bal på stadshotellet tjugondag. Danssalen företedde en liflig anblick — ljus, flaggor och granar, grupper här och hvar af danslystna unga damer i smakfulla toaletter, samt mycket unga herrar, ur gymnasiet högre klasser, i oklanderliga blankkläderskor och för tränga handskar. Mammor och »förkläden» hade redan intagit sina observationsplatser i småsofforna och musiken började introduktionen till första valsen. Damernas hjärtan klapade i takt och oroliga ögon riktades mot dörrarna. — Skulle då aldrig de »riktiga» kavaljererna komma!

»Det vore verkligen retfullt att sitta öfver första valsen,» utbrast Else Wigardt till sin mor, just som det första paret, balarrangören och borgmästarinnan, dansade ut. Else mönstrade hastigt alla närvarande frackar och konstaterade det sorgliga faktum, att doktor B., hennes vanliga balridare, ej heller var kommen. Och ändå visste hon säkert, att han tecknat på listan. Så var äfven fallet med stadens öfriga ungherrar.

Hvad kunde ha kommit åt dem? Visserligen voro de förskräckligt tröga och omöjliga, när det gällde danstillställningar, och spelade hellre kort och biljard, men inte kunde det väl vara deras allvar att strejka nu, då det var riktig bal! — Nå, gudskelof, där kom Kurt Siewert, Ingridis bror.

Då är man åtminstone räddad, tänkte Else, men harmligt är det i alla fall!

»Nå, Kurt, hvarför komma ni så sent i dag och hvar äro de andra?» frågade hon ifrigt, då de dansat ett hvarf.

Kurt såg litet generad ut.

»Jo, ser du — ja, jag smet egentligen ifrån — för din skull — men annars ha Duwe och doktorn ett par spelbord därinne och det är lite svårt att komma ifrån. Duwe dansar ju ogärna, som du vet, och han tyckte, vi gå förstas ned till supén och — — —»

Else hade blifvit högröd af förargelse.

Förnämsta tvättmedel

Äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS Prima Tvätt-Tvål

»Menar du, att ni ha ställt till spelparti därinne? Åh, det är nedrigt!»

Och med blixtrande ögon lämnade hon sin generade kavaljer för att genast omtala den oerhörda händelsen för en flock unga damer, som just »satt öfver» valsen.

Kurt Siewert hörde några indignerade utrop, hvarpå han försiktigtvis tog till reträtten. Kommen till spelrummet föreslog han, att man ju kunde »uppoffra sig en och annan dans, för att ej stöta sig för mycket med damerna», men herrarna voro redan inne i spelet och ytterst ohägrade för att öfvergifva whiskyn just nu.

»Man är väl ingen skolpojke heller», sade Duwe. »Någon gång ska man väl sluta med barnsligheterna. Låt gymnasisterna svänga om! 2 trick och 4 honnörer, hvem ger?» Han kastade korten till den lille nykomne notarien, som tycktes vara född med monokel och något slags elegant fel på talorganet.

»Ja, de e' oevhövdt hva' småstädev ha' pventionev på oss ungvav», sade han och grimaserade med glasbiten, som oupphörligt ville ramla, medan han delade ut korten.

»Föv min del tycke jag de e' tillväckligt med skidklubben på fredag och slädpartiet om söndag. Jag gynnay spovten, men man ska inte öfvevan svänga sig. Apvopos! med hvilka ska ni åka? Hav tänkt på lilla fröken S.»

»Åh, det är tids nog att tänka på dagen före», sade Duwe nonchalant. »Skål, whiskyn kallnar!»

Men i balsalen hade nådens sol runnit upp för gymnasisterna. Tack vare de öfverlägsna rivalernas frånvaro blefvo de allt djärfvare i sina uppjudningar och kände sig som unga lejon. De arrangerade nya turer i fransäsen, hämtade från gymnastikbalerna, och Algot Wester, som var skol flickornas hjälte, men som svärnade för Else Wigardt, blef så modig, att han bad henne bli sin dam vid supén. Och Else samtyckte skrattande. Hon hade blifvit så uppspelt i en hast och fast besluten att visa, det hon kunde ha lika roligt ändå, fast...

Unge Westers exempel vann gehör och det var en munter, skrattande skara, som par om par vandrade till supén en trappa ned. Strax före, då Else krusade en raknad härlock inne i toalett-rummet, hade hon hållit ett helt litet tal till de öfriga flickorna, som väntade på spegeln och bränn-tången. Och flickorna hade applåderat, hämndplaner uppgjorts, och som hämnden är så ljuf, så blef det idel solsken och skratt vid det långa ungdomsbordet i matsalen. Unge Wester var hufvud-yr af så mycken framgång och Else hade all möda i världen att hindra honom från att rekvrirera in champagne redan vid laxen. Under tiden kastade hon förstulna blickar mot dörren för att se, om spelherrarna skulle visa sig. Och så sade hon helt omutiveradt:

»Tänk, jag har alldeles tröttnat på att åka skidor. Om några ville vara hyggliga ändå och ställa till ett treffigt kalkparti!»

Jovisst. De flesta af herrarna hade redan länge tyckt »att skidåkning var — hm — banalt» till och med. Långa kalkar vore lätt att skaffa, och om damerna ville, så! Kanske vore det lämpligt i morgon? Jaså, inte. Nej visst, man var då trött efter balen.

»På fredag skulle det passa bra», föreslog Else listigt. »Men vet ni, vi tala inte om det på för-hand, för då brukar det vanligen inte bli af, utan vi alla här kunna ju träffas i backen klockan 4. Passar det?»

»Jo, utmärkt!» Wester kastade segerstolta blickar på kamraterna, som ville han säga:

Ser ni, om inte jag gjort början, så hade detta aldrig blifvit af. Farväl med alla flåtor och korta kjolar, nu kan man ju börja lefva med.

Han vinkade värdigt till sig en af flickorna, som serverade, och frågade afsides, om man kunde få kaffet i ett af smårummen bredvid danssalen.

»Jo, det gick för sig...»

»Och litet Karlshamn, fröken, och likör för damerna.» — »Tillåter ni?» Och han stod bugande framför Else, som just rest sig från bordet.

*

På fredagen vid 5-tiden gingo doktor B., Kurt Siewert och några andra herrar tillhörande skidklubben i skidkläder genom stadens gator ut till den långa, präktiga s. k. Brantbacken, klubbens vanliga tillhåll. Doktors ståtliga figur tog sig charmant bra ut i den splittriga nya sportdräkten — och han visste om det. Det roade honom att kallas »köpings vackraste karl»; åkningen däremot roade honom mindre. Kurt var en ifrig sportsman och var egentligen den, som bildat klubben och upp-muntrat deltagarna att ej tröttna. Ja, han hade t. o. m. förmått lille notarien att vara med och bortlägga en del af sin blaserade min — men ej så monokeln.

Där kom han just, elegant svängande om hörnet med sina skidor och kvarhållande glaset med otrolig själfbehärskning och grimasering.

»Minsann ä' inte flickorna där före oss», utropade Kurt, då backen blef synlig. »Men de åka ju kälke! Hvad vill detta säga? Hallå! Hvar ha ni skidorna?»

Och det blef utrop och frågor öfver lag. Else och Gertrud Wigardt sutto just på en skogskälke, styrd af två långa gymnasister i 7:2, färdiga att ge sig af.

»Hvad skriker du för, Kurt? Hvad som står på! Ingenting annat än att det bara roar oss att åka kälke i stället för skidor.»

»Flytta dig längre fram, Gertrud, så får jag bättre plats!»

»Men detta är ju nonsens!» bröt Kurt ut. »Att skolka från den vanliga klubbåkningen!»

»Ja, det finns ju så många slags skolkning», skrattade Else ironiskt. »Man gör det man helst vill förstas. Ibland spelar man hellre whist än dansar på balen. Se o-o-opp där nere!» — Och så bar det i väg.

Hon hade velat bita sig i tungan för att få det osagdt, men det var i alla händelser riktigt skönt att få säga det. Ja, hon ångrade sig egentligen inte. Det var bra, att de fingot det i sig med det-samma. Och det var ändå inte hennes bästa triumf. En hade hon kvar på hand. Åh, vänta bara! Men hvad doktorn såg härligt bra ut i dag. Han tyckte visst den nya hvita skinnmössan klädde henne, för han hade sett på henne *särskildt*. Ja, det var egentligen Kurt, som retat henne med sina dumma frågor, och notarien se'n med sin eviga »enkel-tjusare». Hon var glad att den ramlade af just då hon sa' det där om whisten.

Men uppe i backen var det tyst en bra stund. »Åh katten», sade notarien till sist och började torka sin våta monokel.

Kurt hvisslade.

»Nå, så åka vi väl ändå!»

Men det var lättare sagdt än gjort, ty backen vimlade af kälkar och man kunde riskera att bryta benen af sig. Det blef ingen annan råd än att söka en annan plats att åka på. Doktorn var nedstämd. Han hade verkligen gladt sig åt efter-middagen och litet motion i treffigt sällskap, innan viraspelet började, som han skulle vara med om klockan 9. Duwe var förargad och småsvor. Om inte flickorna sett så hjärtinnerligt glada ut ändå! De tycktes då åtminstone inte sakna deras sällskap. Och det var så blarna hvad de pojkar-na rönt upp och blifvit stora. Såg han inte ut som en riktig sprätt, unge Holmer, med riktiga små ansatser till mustascher och blossande på en cigarett, där han styrde för Kurts syster! Den där spolingen skulle han hålla ögonen på!

Det ville inte bli fart i åkningen, fast den nya backen inte var så öfven. Antingen man saknade flickornas glada prat eller förargelsen tog bort nöjet, så blef det i alla fall fort sluf på leken. Doktorn hade brådt för virans skull och notarien skulle »titta på några papper». Det var bara Kurt, som sa' ifrån att det inte var roligt att åka, »när inte alla i klubben voro med.»

På lördag eftermiddag kom notarien med andan i halsen uppspringande till doktor B. och frågade, innan han fått af sig galoschern, om han fått någon släde till morgondagen. Jo, doktorn hade fått lof på en från landet. Och så berättade notarien, hur han ringt upp alla åkare i staden, men hur det öfverallt varit upptaget i förväg. Han visste inte, hur han skulle bära sig åt. Doktorn var förvånad, ty det brukade alltid annars vara godt om åkdon. Tur i alla fall nu, att han hade en. I eftermiddag skulle han telefonera till fröken Wigardt och be henne åka med sig. Han kom ihåg den hvita skinnmössan och ett par trot-siga ögon och log för sig själf.

Att någon kommit honom i förväg, föll honom aldrig in, och det var därför med en viss säkerhet

han ringde upp riks 116, så fort notarien hunnit ut i farstun.

»Hallå, är det hos konsul Wigardts? Får jag tala med fröken Else. Tack! — God dag, fröken, ska ni åka släde i morgon?»

»Åh, är det doktorn! Ja visst ska jag åka släde, hvarför frågar ni det?»

»Nej, allvarsamt, fröken, jag menar, vill ni åka med mig på slädpartiet?»

»Åh, jaså på så vis! Tack, snälla ni, så rysligt ledsamt, men jag har redan lofvat bort mig. Tack i alla fall!»

Doktorn blef helt förbluffad, kom alldeles af sig och frågade inte ens, med hvem hon skulle åka. Han sade ett par artiga beklagande ord och ringde af.

En så'n fördömd otur! Hvem skulle han nu be i stället?

Men vid riks 116 stod en liten triumferande varelse, som sade för sig själf:

»Jo, jo, min värde herre, man är inte så att ta på hyllan. Ring nu upp till alla flickor i sta'n och ni skall få samma svar!» Och så suckade hon en smula — bara en liten, liten smula.

På aftonen var det ovanligt tråkigt på hotellet, där stadens herrar som vanligt samlats för att få en whist eller »ta en kula» på biljarden. Alla sågo mer eller mindre förtretade ut. Somliga hade omöjligt kunnat skaffa slädar till morgondagen och de, som lyckats, hade fått samma svar från de damer, de inviterat: »Beklagar, men upptagen!»

Och så för att ej alldeles bli utan, hade de i sista stund bjudit dem de fått fatt i: tre äldre fröknar von W. och några ungdomar, såsom de »små» flickorna Siewert på 15 och 16 år, hvilka blifvit öfverförtjusta att få åka med, samt ett par af dessas kamrater. Det var verkligen nedslående. Som sagt, missnöjet tycktes vara epidemiskt, och doktorn, som eljes briljerade med fina stötar, handterade nu sin kö, som ville han helst klå upp någon. Notarien grälade på småstäder i allmänhet och menade, att »hade han bava fått fatt på en hästkva i den häv fördömda hålan, så hade han nog fått en dam.»

»Ja, men nu har du hvarken åkdon eller dam», svarade Duwe retligt, »och det är inte lönt att tala om saken längre. Markör! hit med en annan kö, tjugutvåan, den här är ju lika oduglig som en gårdsgårdstör!»

*

Då slädpartiet for förbi läkarebostaden, stod doktorn bakom gardinen vid ett af fönstren i mot-tagningsrummet. Han ville inte gärna bli sedd, men det kunde ju vara lustigt nog att se, hur kamraterna togo sig ut. Först åkte en del fru-ar, som för tillfället bytt män, och så öppnades ungdomsraden af Ingrid Siewert och unge herr Holmer, som helt stolt körde själf. Kors hvad Duwe skulle vara arg! Doktorn såg ifrigt på hvarje för-billande släde. Jo, se där satt hon, Else, i sista släden vid sidan af Wester, som pratade och skrattade oupphörligt. Han drog sig hastigt tillbaka, ty Else såg plötsligt upp, men deras blickar hade i alla fall mötts för en sekund; och det var till-räckligt för att han i hennes ögon hann läsa så-väl saknad som ledsnad i stället för som han trott — öfverdådigt munterhet och skadeglädje. Och så kom det sig, att vår vän doktorn vid den upp-täckten just som blef litet tankfull och hans förut smått förargade sinnesstämning gaf vika för ett gladt lugn. Han började hvissla för sig själf, där han gick af och an och funderade.

Ett sådant litet troll ändå att ställa till, fast hon själf velat ha det annorlunda; ty *det* hade han sett i hennes ögon. Men nog var det ruter i flickan, det var då säkert. Tusan till töser i alla fall!

Han kastade på sig rocken i en helt gemytlig sinnesstämning och sprang ned för trappan i afsikt att söka upp de öfriga »förbisidda». Dessa tröstade sig just vid ett parti biljard och åsikterna angående slädpartiet voro rätt olika. Några voro allvarsamt onda och tyckte det vara »ett för-baskadt sätt af flickorna». På det hela taget tycktes man känna sig rätt »afsnoppad».

Notarien anmärkte, att »damev i allmänhet ä' så envisa, det kunde falla dem in att fovtsätta så däv hela vintevn, i all synnehet som de hav en afgjovd smak föv gvyende mustashev!»

Doktorn kom i detsamma. Han uppfattade genast det dystra i situationen och ropade i dörren som svar på notariens yttrande:

»Javisst ä' fruntimmer envisa; sabla envisa till och med. Men hvarför inte då ta' saken från dess komiska sida och ställa till stor försoning och för-vrida hufvudet på hvarenda flicka i sta'n — som hämnnd!»

»Bravo», skrek Kurt Siewert, som verkligen var ledsen och nu ändtligen såg en ljuspunkt i det hela. »Det var ett bra ord, doktor, och så ställa vi till bal och supé och bjuda med tryckta kort och — —»

SOMATOSE

Erkändt bästa krafthöjningsmedel.

Ökar aptiten i hög grad. Erhålles på apotek.

»Ja, hvarför inte!»
 Doktern var idel solskenshumör och villig att ta hela världen i famn, tycktes det.
 »Ta hit penna och papper, så sätta vi genast upp konceptet!»
 Herrarna skrattade och Kurt ref ifrigt ett blad ur sin anteckningsbok.
 »Där har du! Ordnera nu något livvadt!»
 »Nå så här då: *Sista akten af »damernas hämnd» utspelas lördag afton kl. 7, hvarvid fröken N. N. inviteras till dans och supé på stadshotellet.* — Hm, hvad ska vi sätta se'n? Jo! — *Obs!* Biljard och whist vid dödsstraff eller damernas eviga onåd förbjudet! — Är det bra så?»

Och han lämnade papperet till de andra, som blifvit helt uppspelta vid tanken att ändå få »sista trumf på hand».

Else Wigardt satt just vid frukostbordet ett par dar senare, då det ringde och jungfrun lämnade henne ett kort.

»Åter en bjudning, Else?»

»Ja, mamma,» och hon brast i ett klingande skratt, då hon fick se, hvad det var.

»O, så förtjusande roligt!» Men så kom hon att vända på kortet och blef helt hastigt tyst. Med glödande kinder läste hon några ord, som med en välbekant stil där stodo skrifna:

Ber härmed ödmjukt om första- och supévälseen. Vi ska aldrig göra så där mer!

C. B.

MADAME JEANNE RAUNAY är namnet på en fransk operasångerska, som i dagarna skall sjunga på vår operascen i »Elsas» och »Elisabeths» roller. Till dessa hennes uppträdanden skola vi återkomma i ett följande nummer.

Nu endast några biografiska rader till hennes porträtt!

Jeanne Raunay är sondotter till den kände kopparstickaren Richomme, hvars verk finnas i Louvre-museet, samt dotter till målaren Richomme. Uppfostrad i en värld af idel konstnärliga element, säges hon vara en kvinna af stor artistisk begåfning samt därejämte besitta ett temperamentsfullt och tjusande väsen.

Vid Theatre de la Monnaie i Bruxelles var det hon grundade sitt rykte genom framställningen af Elisabeth i »Tannhäuser» samt Margaretha i »Faust». Sedan tillhörde hon Paris' musiklif, där hon på ett mycket förtjänstfullt sätt medverkade vid de ryktbara Lamoureux- och Colonnekonserterna. Men det var på Théâtre lyrique hon vann fullständig seger med sin framställning af Glucks »Iphigenia i Tauris», af hvilken roll hon, enligt pariserkritikens omdömen, skapade en figur af klassisk renhet och fulländning.

För öfrigt omfattar hennes repertoar hufvuduppgifter i operorna »Othello», »Lohengrin», »Salambo», »Sigurd», »Fidelio», »Hérodiade», »Valkyrian», »Armida» m. fl.

KUNGL. TEATERN gaf dagen före konungens födelsedag en festföreställning, hvilken bevisades af konungen, kronprinsen m. fl. af den kungl. familjens medlemmar äfvensom deras danska fränder, kronprinsessan Louise, prinsessorna Thyra och Alexandrine samt prins Christian. Vid de kungl. personernas inträde uppspelade hofkapellet kungssången, som af hela den högtidsklädda publiken hördes stående. Efter föreställningens slut uppstämde hofkapellet den danska folksången, som likaledes hördes stående. Programmet för aftonen upptog Saint-Saëns' opera »Simson och Delila» med fru Jungstedt och hr Ödmann i titelpartien. Föreställningen gick, fränsett ett missöde i sista akten, där den vackra offerduetten gick sönder, på det hela taget förträffligt och vann lifligt bifall.

— På fredagen tog hr Navál för denna gång afsked af publiken som don José i »Carmen». Han hyllades entusiastiskt af den fulltaliga publiken, som härigenom tydligen ville önska honom ett välkommen åter.

NORSKA SKÅDESPELARSÄLLSKAPET, känt från föregående uppträdanden å Södra teatern, gästar Århus och denna gång med delvis ny personal Stockholm, hvarest detsamma å Vasateatern några aftnar spelat Björnsons fantasistarka lustspel »Geografi och kärlek». Hr Dore Lavik återger professor Tygesens roll och när nog i en del moment författarens intentioner; någon hel bild af den humoristiske och hetlefrade vetenskapsmannen får man emellertid ej. Bäst är pro-

JEANNE RAUNAY.

fessor Turmans representant hr Hans Bille och drastiskt rolig fröken Emmy Worm-Müller som pigan Ane. Fru Buttedahl spelar med finhet och grace professor Tygesens hustru. Dottern Helgas representant, fröken Jacobsen, är däremot afgjordt misslyckad med sina obehagliga fasoner à la behagsjuk Backfisch. Därför blef den fina och poetiska bordsscenen i andra akten totalt förstörd, och det var skada.

ÖSTERMALMSTEATERNS nyaste stycke, »Djurtämjerskan», af fransk extraktion är, som redan namnet antyder, en veritabel sensationsdram, där människor och djur täfla om att fånga publikens uppmärksamhet och afvinna dem såväl ångestens häresande rysningar som medkänslans hjärtesucker, sympatiens cum laude för ädel karaktärsdaning och förbittringens våldsammaste invektiv inför vittnesbörden om högggradig skurkaktighet.

De båda lejonerna i sin bur bli helt säkert mycket populärare än våra vanliga stockholmslejon, som bestämdt inte kunna ryta så städadt, när de få vänta på maten. Den ångrande bofven, hvars egentliga lifsuppgift är brottarens, kommer också att bli omtyckt, ej mindre den hederliga fanjunkaren, som inte vill stjäla rekommenderade bref, men gör det ändå som en nyttig varning åt sina medmänniskor att inte förälska sig i grymma djurtämjerskor o. s. v.

Ja, pjäsen blir omtyckt, därom är intet tvifvel. Ty den är inte alls litterär, föga sannolik, men dess mera sentiskt effektiv och följetongsartadt spännande — och mer får man inte begära.

KONSERTFÖRENINGEN gaf i lördags sin fjärde abonnementskonsert inför en så godt som fulltalig publik. Programmet var ock som vanligt vid dessa konserter synnerligen intressant. Framst såväl i ordningen som till värdet stod Johs Brahms' fjärde och sista symfoni i e-moll. Efter en motivrik och något grubblande första sats, i hvilken de olika motiven äro beundransvärdt utarbetade, kommer en smekande och välklingande andantesats i e-dur, öfvergjuten af ett visst romantiskt skimmer. Scherzot är i kontrapunktiskt hänseende ett litet mästestycke; för öfrigt förefaller det, ehuru betecknad med *allegro giocoso*, mera kärft än gladlynt. Framst af alla satserna står dock den sista med sitt klara tema och sina många konstfullt utarbetade variationer. Den börjar mjukt och vekt, men avslutas kraftigt och klingfullt. Denna symfoni såväl som mästarens öfriga vittnar tydligt om, att Brahms som symfoniker obestridd intager rangplatsen närmast efter Beethoven.

Ett annat stort namn på programmet var Franz

Liszt. Han företräddes af ett par för honom mycket betecknande nummer. Det första var tonsättarens konsert för piano och orkester, ess-dur, nr 1, en glänsande skapelse, full af de oerhördaste svårigheter i pianostämman, i hvilken hr Stenhammar ytterligare fick tillfälle att dokumentera sig som fullt jämbördig med många af utlandets mest framstående pianister. Numret väckte formlig sensation, och hr S. framkallades upprepade gånger. Konserten avslutades med Liszts »Mazeppa», symfonisk dikt för orkester. Före dess utförande framträdde hr August Lindberg och deklamerade Victor Hugos dikt i en utmärkt lyckad svensk efterbildning, gjord af hr V. Peterson-Berger. Liszts symfoniska dikt hör alltså till programmusikens område, men det är en beundransvärd tonmålning, djärf och uttrycksfull, och den kom äfven genom det ypperliga utförandet alligenom till sin rätt.

Mellan de båda stora mästarne hade hr Karl Valentin fått en ingalunda afundsvärd plats. Hans »Ingeborgs klagan» — egendomligt nog af tonsättaren kallad »dramatisk scen» för orkester, då ju den Tegnériska dikten alltigenom präglas af vemodig lyrik — har en rätt väl genomförd orkestrering, men det hela verkade något långdraget och matt. Sångstämman utfördes af fröken Svärdström. — Den numera synnerligen väl samspelade orkestern skötte sig hela aftonen förträffligt under hr Aulins energiska och skickliga ledning.

FÖRESTÅENDE KONSERTER. På lördagen i denna vecka gifva fru Anna Norrie och hr Sven Scholander i Musikaliska akademien en stor populär Frödingsafton till förmån för Frödingsfonden. Någon särskild rekommendation behöfves ej här. Soarégifvarna och deras goda syfte tala för sig själva.

Till förmån för Dram. och musik. artisternas samt Artisternas pensionskassor gifves

om söndag konsert i Ostermalms kyrka med biträde af grefvinnan Math. Taube, fru Davida Atzelius-Bohlin, prof. Frid. Book, konsertmäst. L. Zetterqvist m. fl. Ändamålet är behjertansvärdt och alla de biträdande högt skattade och gärna hörda.

Musikföreningens konsert tisdagen den 2 febr. anse vi oss särskildt böra anbefalla, enär föreningens ekonomi, efter hvad dess ordförande meddelat, lär vara så skral, att den ej ens medgifver tillhandahållandet af nödiga recensentbiljetter. Och på det föreningens bestyrelse ej liksom vid näst föregående konsert måtte behöfva fylla alltför många bänkrader med fribiljettsinnehafvare eller se dem tomma, vilja vi på det varmaste rekommendera musiktillställningen ifråga, i all synnerhet som Musikföreningens aktade och framstående anförare prof. Neruda och alla medverkande väl förtjäna, att konserten vinner den största tillslutning. Programmet inledes därejämte med en nyhet, nämligen Heises »Tornerose» för soli, kör och orkester, samt avslutas med Mendelssohns »Den första valborgsmässan».

Stor vokalkonsert gifves söndagen den 7 febr. i Katarina kyrka under kronprinsens beskydd till förmån för Sveriges byggnad på St Louisutställningen. Bland de medverkande körerna må nämnas Bellmanskören, Kvartettsångarförbundet, Stockholms allm. sångförening m. fl.

Visafton för barn och ungdom gifves af fru Ebba Sjögren nästa tisdag i K. F. U. M:s stora sal.

EN SVENSK KVINNOLIG VIOLINIST, som uppträder i Konstantinopel, torde höra till det mindre alldagliga. Enligt bref från Konstantinopel till Idun har emellertid vår kända framstående violinist fröken Sigrid Lindberg en tid vistats i orienten och där med framgång låtit höra sig. Hon har erhållit utmärkta kritiker i såväl turkiska som armeniska, grekiska, arabiska och franska tidningar. Om ett af hennes senaste uppträdanden i Konstantinopel skriver t. ex. den stora politiska tidningen »Maloumat» bland annat:

»Cette gracieuse artiste montrait toute la perfection dans son jeu. Entendant son violon j'ai bien compris le mot de grâce que les français emploient. — — Sous les applaudissemens frenetiques de la publique elle a reçu une splendide corbeille de roses, dans laquelle se trouvait une bague en turquoise et diamants de grand valeur. On peut dire que le clou de concert etait Mlle Lindberg.»

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN,

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 31 JAN.—6 FEBR. 1904.

Söndag: Kejsarsoppa; kokt piggar med sauce hollandaise; persiljespäckad färstek med spritsad potatis, gurka och lingon; apelsin med blanc-manger.

Måndag: Pudding af kött med potatismos; saftsoppa.

Tisdag: Vegetarisk jordärtskocksupuré med ostsmörgåsar; kromgädda med smör och pepparrot samt potatis.

Onsdag: Boeuf à la mode med potatis; lingonpäron med grädde.

Torsdag: Ärtor med fläsk; plättar med sylt.

Fredag: Fläskkottletter med potatis; svisksoppa med grädde.

Lördag: Ärtpuré med stekt bröd; kabeljoppudding med skiradt smör.

RECEPT:

Kejsarsoppa (f. 6 pers.). 1 msk. smör (20 gr.), 1 1/2 msk. mjöl, 2 lit. god buljong, salt, cayennepeppar, socker, 1 msk. sherry, 2 äggulor, 1 dcl. tjock grädde 1 burk konserverade champignoner à 50 öre eller 6 förlorade ägg.

Beredning: Smör och mjöl sammanfråsas, den kokande buljongen tillsättes litet i sänder, och soppan får koka, under röring, i 10—15 min. Den

afsmakas med kryddorna och vinet och får därefter ej koka.

Äggulorna och grädden uppvispas i soppskålen och soppan tillsätts under kraftig vispning. Den serveras antingen med champignonerna, frästa i smör eller med förlorade ägg.

Persiljespäckad färstek (f. pers.). 3 kg. lamstek, 3 msk. smör (60 gr.), 1 knippa persilja, 1/2 msk. salt 1/4 tsk. hvitpeppar, 1 lit. kokande buljong eller vatten.

Sås: 1 msk. smör (20 gr.), 2 msk. mjöl, köttjus, salt, hvitpeppar, (socker).

Beredning: Läggen hugges af och köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten, Persiljan sköljes, rensas och hackas fint, samt blandas med en matsked af smöret. Färsteken späckas i jämna, täta rader med persiljesmöret.

Resten af smöret upphettas i en långpanna, steken lägges i och brynes väl på alla sidor i ugn, hvarefter den saltas och peppras. Steken överöses och spådes omkring hvar tionde minut med den kokande buljongen eller vattnet. Till stekningen åtgår omkring 1 1/2 tim. Till såsen fråsas smör och mjöl, köttjus silas och skummas väl samt tillsättes litet i sänder under flitig röring och såsen får koka 10 minuter, hvarefter den afsmakas.

Apelsin med blanc-manger (f. 6 pers.). 5 apelsiner, 50 gr. strösocker, 1 kkp. jordgubbs- eller körsbärssylt, 1 hg. bisquits.

Blanc-manger: 4 dcl. tjock grädde, 1 msk. vaniljsocker, 3 blad gelatin, 2 msk. hett vatten.

Beredning: Apelsinerna skalas, skäras i skivvor och alla kärnor borttagas noga. Apelsinskivvorna läggas i en geléskål, hvarfals med sockret, sylt och biscuits.

Till blanc-mangern vispas grädden till hårdt skum och afsmakas med vaniljsockret. Gelatinet sköljes i kallt vatten och upplöses i det varma vattnet får afvalna och nedröres sedan försiktigt i gräddskummet. Blanc-mangern hålles därefter öfver apelsinerna i geléskålen och garneras, sedan den stelnat, med sylt och biscuits.

Puddingafkött med potatismos (f. 6 pers.). 1 lit. kokt eller stekt kött, 2 små rödlökar, 3 msk. smör (60 gr.), 1/2 msk. salt, 1 tsk. hvitpeppar, 4 dcl. buljong.

Potatismos: 1 1/2 lit. potatis, 1 kkp. oskummad mjölk, 2 ägg, 1 msk. kallt smör, 1 tsk. socker, 1 tsk. salt.

Till formen: 1 msk. smör (20 gr.), 3 msk. stötta skorpor.

Beredning: Köttet skäres i tärningar och drifves genom köttkvarn, löken skalas, hackas fint och brynes jämte köttet i smöret, hvarefter kryddorna tillsätts. Potatisen räskalas, kokas mjuk och pressas genom purépress eller mosas sönder med en gaffel. Mjölken, de uppvisade äggen, smöret och kryddorna tillsätts och moset arbetas, tills det liknar skum. En form smörjes med smör och beströs med stötta skorpor, ett hvarf af potatismoset ilägges och därefter hälften af det brynta köttet, som öfverhälles med litet af buljongen, så åter potatismos, därpå resten af köttet och buljongen. Öfversta hvarvet bör vara

potatismos, som öfverströs med stötta skorpor och krusas vackert med en sked.

Puddingen gräddas i ugnen omkr. 1/2 tim. Den serveras med öfverblifven steksås eller skiradt smör.

Vegetarisk jordärtskocksupuré (f. 6 pers.). 1 1/2 lit. jordärtskockor, 1 litet selleri, 2 lit. vatten, 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl, 5 dcl. tunn grädde, salt, hvitpeppar, socker. Beredning: Jordärtskockorna skrapas och sköljas väl samt läggas i ättikblandadt vatten omkr. 1 tim., för att bibehålla sin hvita färg. De påsätts i kokande, saltadt vatten och få koka tills de äro fullkomligt mjuka, då de passeras.

Smör och mjöl sammanfråsas, purén och grädden tillsätts, litet i sänder, och soppan får koka 10 min., hvarefter den afsmakas med kryddorna. Den serveras med rostadt bröd eller ostsmörgåsar.

Boeuf à la mode (f. 6 pers.). 3 kg. innanlår eller fransyska, 2 hg. späck, 1 1/2 msk. salt, 1/2 tsk. stött hvitpeppar, 3 msk. smör (60 gr.), 1 1/2 lit. svag buljong eller vatten, 6 kryddpepparkorn, 2 nejlikor, 1 portugisisk lök, 3 morötter, 1/2 dcl. franskt vin, 1/2 dcl. konjak. Sås: 2 msk. smör (40 gr.), 4 msk. mjöl, köttjus, 1 tsk. soja.

Till garnering: 5 stora glaserade portugisiska lökar.

Beredning: Köttet som bör hafva hängt omkr. 2 dagar, bultas väl och tvättas med en duk doppad i hett vatten. Späcket skäres i strimler, hvilka doppas i en blandning af hvitpeppar och salt och härmed späckas steken med

en spetsig knif i täta, jämna rader. Köttet gnides in med resten af kryddorna. Smöret brynes i en stekgryta, steken nedlägges däri och brynes vackert på alla sidor, hvarefter den kokande vätskan spådes på. De hela kryddorna tillsätts jämte den ansade löken och morötterna, vinet och konjaken, och köttet får sakta steka med tätt slutet lock omkr. 3 tim. Det vändes ett par gånger under stekningen.

Köttjus silas och skummas, smör och mjöl sammanfråsas, köttjus påspådes litet i sänder under flitig röring och såsen får koka 10 min., hvarefter den afsmakas med sojan.

Steken skäres i tunna skivvor, be-gjutes med litet af såsen och garneras med de sönderskurna morötterna och de glaserade lökarna samt serveras med pickels eller pressgurka.

Plättar (f. 6 pers.). 3 kkp. mjöl, 1/2 tsk. salt, 2—3 ägg, 1 1/2 lit. gräddmjölk, 2 msk. skiradt smör (40 gr.). Till gräddning: 2 msk. smör (40 gr.).

Beredning: Mjölet siktas i ett fat och blandas med saltet. Äggen vispas upp med 1/2 lit. af mjölken och nedrörs i mjölet (med träslaf), litet i sänder så att smeten ej blir klimpig. Därefter tillsättes det skirade men afvalnade smöret och resten af mjölken, hvarefter smeten får stå och svälla 1—2 tim.

Plättpannan upphettas långsamt, smöret smältes i vattenbad och därmed penslas pannan. Smeten omröres väl och däraf gräddas tunna plättar, som uppläggas på varmt serveringsfat.

Brud-Siden 85 öre

till kr. 20: 85 pr met., porto- och tullfritt! Profver omgående; likaså af svart, hvitt och kulört "Henneberg-siden" från 85 öre till kr. 20: 85 pr meter. G. HENNEBERG, sidenfabrikant (k. o. k. Hof.), ZÜRICH.

Praktisk trädgårdsskola för kvinnor börjar sin 5:te sommarkurs den 1 April.

Kurser i matlagning och i konservering äro förbundna med trädgårdskursen. Prospekt och närmare upplysningar lämnas af Fröken I. SCHMIDT, adress till den 1 Mars Karlshamn, sedan Agdatorp, Nettraby.

Generande hårväxt

afslägnas för alltid med fru Fr. Wendrichs hårborttagningsmedel »Pate Epilatoire». Enda oskadliga medlet till egen behandling. Erhålles för 5 kr., och försändes i Sverige blott från Fru Fr. Wendrichs Filiaklinik, Norra Wallgatan 102, Malmö. Fru Fr. Wendrichs bekanta ansiktssalva »Crème d'Orient», befriar från pormaskar, skyddar huden mot solen och rå lufts inverkan, samt gifver en vacker, behaglig, mjuk hud. Erhålles, med bruksanvisning hos Fröken Fanny Gelin, Malm-torgsgatan 5, Stockholm, samt på min Klinik för Här- och Hudskötsel, Manicure, Massage och Elektrisk behandling mot nervösa smärtor, Norra Wallgatan 102, Malmö.

Ännu är ej för sent att prenumerera på "IDUN"

Sveriges förnämsta illustrerade tidning.

Väl möbl. rum att hyra genast, Kungsholmstorg 2. Hiss. Telefon. Portvakt visar. 30 kr.

Veckans nummer af "PUCK"

innehåller bland annat: "Den Norske Löve", "Striden vid Dramaten" m. m.

Hushållsskola.

I ett godt hem, beläget vid foten af Omberg, i en ovanligt naturskön trakt, med dagliga jernvägs- och ångbåtskommunikationer, kunna unga, bättre flickor, erhålla grundlig undervisning i allt, som hör till skötandet af ett väl ordnat hushåll, jämte alla enkla och fina handarbeten samt konstväfnad. De bästa ref. kunna erhållas. Kursen börjar den 1 febr. och slutar den 1 maj. Närmare underr. af fru Eda Rhenström, Alvastra.

En kvinnas Chic kännes icke endast på hennes toalet, utan äfven af den parfym, hon använder. Där för begagna äfven våra vackra konstnärinnor Creme, Puder och Tval Simon, som öfverallt åtnjuter ett så väl förtjänt rykte. Man torde uttryckligen begära uppfinnarens namn J. Simon.

Kostnadsfritt ansk. goda platsbitr. till fam., kont. och allfärer, och finnas sådana alltid anm. å Inack. Byrån, Hamngatan 2, III, Norrköping.

Lektioner i

Läderplastik.

Pr månad 15 kr. Anmälan alla dagar 12—3. Grefgatan 24, 1 tr. Tel. Östern. 99 21.

R. T. 70 13. S. H. Ödmanns A. T. 13 13.

DRAK-THÉ

1/2 kg. 3: 50; 1/4 kg. 1: 85; 100 gr. 75 öre; 50 gr. 40 öre.

LEDIGA PLATSER

En bildad, allvarlig, ordentlig och frisk, 25—30 års flicka, som räknar säkert och är van bokföreläsning, får plats nu genast. Önskligt om den sökande vore musikalisk och ville hjälpa till i hemmet med sömnad och lättare sysslor. Familjen liten, inga småbarn. Svar med fotografi, rekommendationer, löneanspråk till »E. A.», Bergqvara.

Lärarinna,

fullt kompetent att undervisa i vanliga skolämnen och musik, erhåller plats 1 Mars i enkel landbrukarefamilj att undervisa tvänne barn om 9 å 6 år. Svar med fotografi o. löneanspråk till »K.», Arila p. r.

Kunnig hushållsfröken erh till varen för manlig plats på egendom i Sörmland. Liten familj. Norra Inack. Byrån, Mäster Samuelsg. 62, Sthlm.

För att undervisa 9—15-åriga barn i vanliga skolämnen får därtill kompetent flicka plats hos Apot. O. M. Sollen, Hofva.

För lärarinna, bild. hushållsbitr., barnfröknar finnas goda platser att genast söka. Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgatan 3 B, Sthlm. Etab. 1887.

En enkel och huslig flicka önskas i liten familj i Helsingborg till 1 mars ell. förr. Blir ansedd som medlem af familjen. Svar med betygsskrifter och fotografi under märke »Godt hem», Helsingborg p. r.

Elevplatser i barnavård vid Föreningen Barnavårns i Göteborg hem för späda barn, beläget vid Lerums järnvägsstation, äro lediga den 1 i hvarje månad. En och annan frielev antages ock. Elever, som genomgått kurs vid hemmet, erhålla väl allöfnade platser. Närmare meddelar föreståndarinnan, fröken E. Thedenius, Lerum.

Jungfru,

ordentlig, kunnig i enkla matlagning, erhåller i följd af sjukdomsfall plats nu genast i Öferselö komministergård. Svar pr post eller telefon. Adr. Öferselö.

På en Herregård i Södermanland finnes plats för en kokerska och en hushjulf; båda önskvärdt kunniga i sina sysslor, helst systrar eller goda vänner. Obs! Hushållet består af tvänne äldre damer, Vidare upplysningar Grefgatan 32, 2 tr., Stockholm.

Lärrinneplats.

Vid Ateneum för flickor, Kungsgatan 2, Stockholm, kommer från och med nästa hösttermin att anställas en ny lärarinna med klassföreständarinneskyldighet. Sökande bör hafva afgångsbetyg från Högre Lärrinne-seminarium eller motsvarande meriter och vara kompetent att undervisa i svenska språket i de högre elementarklasserna samt kristendom i egen klass. Öfriga ämnen kunna ordnas efter önskan. Lönegraderna äro 1200, 1300 à 1400 kr. jämte pensionspremie och sjukhjälp. Närmare upplysningar lämnas genom skolans föreståndare (Joh. Löfven) eller föreständarinnan (fröken Hildur Rusén). Ansökan ställes till styrelsen och inlämnas före 15 februari.

Till ung änkeman med 4-årig dotter sökes bildad, musikalisk, ca 30-årig dam att i allt (jämte jungfru) sköta husest samt att handhåfa barnets ledning. Svar med nödiga upplysningar jämte ref. till »Köpmän 73», J. G. Hedbergs Annonbyrå, Malmö.

Ung, frisk flicka

af bildad familj, som vill åtaga sig att ensam sköta 3 barn (5, 8 1/2 och 1 1/2 år) er håller plats 1 mars eller 1 april å egendom i Sthlmstrakten. Svar med fotografi, ålder, familjeförhållanden och lönepretent. sändes jämte porto under adr. »Fru S. E.», Sthlm 8.

Plats i liten familj (nu genast), där ej jungfru finnes, erbjudes en pliktrogen, ordentlig, enkel, anspråkslös bättre flicka, fullt kunnig i matlagning och bakning samt villig att utföra alla husliga sysslor utom skurning och tvätt. Sökande bör vara försedd med bästa rekommendationer, som torde insändas jämte fotografi och uppgift i lönepretentioner under adr. »Familjemedlem», Iduns exp.

Hushållerska,

skicklig i finare matlagning och van att förestå stort landtushåll, får plats den 24 instundande april på egendom i mellersta Sverige. Goda rekommendationer erfordras. Svar med betygsskrifter och helst foto graf insändes jämte uppgift om lönepretentioner till »Stort landtushåll» under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Drottninggatan 2, Stockholm.

PLATSSÖKANDE

Ung flicka, hemmastadd i, och road af sjukvård, matlagning samt andra husliga göromål inom hemmet, önskar nu genast plats i Stockholm eller dess närhet. Svar med upplysningar och uppgift om lön till »Genast». p. r. Mariefred.

Kv. gymnast med flerårig praktik önskar plats i familj på landet. Svar »Massage 1904», Iduns exp.

En bättre flicka önskar plats i familj som hjälp. Är äfven van vid skrifvörsmål. Svar till »I. E.», Eskilstuna p. r.

En 17 års flicka som genomgått Elementarlärarverk för flickor och som till hösten ämnar fortsätta sina studier önskar under värtterminen plats i bättre familj som lärarinna. — Svar till »G. H.», p. r. Alfvestad.

Enkel, bildad flicka, 24 år, frisk, gladlynt, arbetsam, söker plats att på egen hand sköta litet hushåll eller gå frun tillhanda, i Stockholm eller landsorten. Svar till »F. L.», Wanås p. r.

En ung, anspråkslös och i sömnad kunnig flicka önskar komma i vänligt och godt hem för att vara husmodern till verklig hjälp. Arbetsam och ordentlig. Lön önskas, samt vill blifva ansedd som medlem af familjen. Svar till »Villig», Svartvik p. r.

Ung bildad flicka

söker plats på landet, som sällskap och hjälp, skribitörade eller lärarinna för mindre barn. Sökanden har genomgått elementar- och handelsskola, är kunnig i enkla kläd-sömnad och handarbeten samt van att biträda med i ett hem förekommande göromål. Svar till »Händig, 23 år», Iduns exp., Stockholm.

Ung flicka,

af god familj, kunnig i språk och handarbeten, önskar, mot fritt vivre, nu på nyåret komma till bättre familj att såsom familjemedlem hjälpa husmodern i förefallande lättare göromål. Är villig att biträda vid kontorsgöromål, om sådana förefinnas. Svar afvaktas tacksamt under adress »18 år», Gumælii Annonbyrå, Malmö.

Ung flicka från godt hem önskar nu eller till våren plats som husmoders hjälpre. Villig undervisa i finare handarbet, glödföring och målning, samt nybörjare i musik. Svar till »19 år», Örebro Dagblads kontor, Örebro.

En flicka som har hög och fallenhet att lära modistryket, önskar plats på helt år, helst där tapiseri förekommer. Svar inom 14 dagar till »E. 17 år», Jönköping p. r.

Tyska, som talar franska och engelska önskar plats i familj som lärarinna eller sällskapsdam. Bästa ref. och betyg. Svar till »O. M.», p. r. Upsala.

En 22 års flicka söker plats från 1 maj, som sällskap och hjälp i en god familj (helst där inga barn finnas) eller att en äldre dam. Önskar anses som familjemedlem. Någon lön önskvärd. Svar inom 14 dagar till »A. D.», Borås p. r.

God plats

i prästgård, för att grundligt lära hushåll, önskas af ung flicka, som är något kunnig i sömnad och handarbeten. Svar om vilkor etc. emotes tacksamt under adr. »A — 1», p. r. Skeninge.

Enkel anspråkslös flicka önskar plats att som medlem af familjen, mot fritt vivre deltaga i alla inom ett hem förekommande göromål. Svar märkt »E. 22 år», emotes tacksamt under adress Korsnäs p. r.